

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 257:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Familiesammenføring, effektivisering af asylsagsbehandlingen m.v.).

Af justitsministeren (Engell).
(Fremsat 1/4 92).

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg skal efter ønske fastsætte en taletid for ordførerne i første omgang til 10 minutter.

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Dorte Bennedsen (S):**

Skal man holde sandheden i ære, og det skal man som bekendt, kan man ikke hævde, at justitsministeren rider, den dag han sadler. Faktisk nærmer vi os nu toårsdagen for ministerens første pressemeddelelse om, at udlændingeloven skulle ændres. Siden er der kommet mange tilsvarende udtalelser, uden at der dog skete det mindste, før vi her for et par måneder siden fik hans redegørelse og nu endelig for en uge siden selve lovforslaget.

Ved udlændingedebatten i efteråret sagde Socialdemokratiet, at vi ikke på forhånd ville afvise visse ændringer af udlændingeloven, men at det var en forudsætning, at vi dels fik fastlagt en integrationspolitik, dels at ministeren fik fejtet for egen dør ved at få nedbragt sagsbehandlingstiden for asylansøgninger meget væsentligt.

Af det materiale, som Retsudvalget har modtaget, er det dokumenteret, at der går 3 måneder, inden det første politiinterview bliver foretaget, at det tager mellem 4 og 8 uger at få skrevet brevene med de afgørelser, Flygtningævnet træffer på sit møde, og at direktoratet og nævnet i 36 pct. af sagerne har anvendt mere end 15 måneder til sagsbehandlingen. I mere end 1 år har vi forsøgt at råbe ministeren

op om dette problem, men der er ikke sket noget før nu, hvor ministeren så erklærer, at behandlingstiden skal ned på 9 måneder.

Vore beregninger viser, at hvis det bliver gennemført, vil det på årsbasis betyde besparelser på opholdsudgifter på mindst 100 mio. kr. I betragtning af, at denne opstramning ikke kræver nogen lovændring, men kan gøres rent administrativt, må man i sandhed undre sig over, at der ikke for længst er taget de nødvendige initiativer; 100 mio. kr. i unødvendige udgifter er trods alt en slags penge.

Man kan fundere over, om baggrunden er en borgerlig ideologi om, at den offentlige sektor ikke må øges med nye stillinger, eller om ministeren i virkeligheden har fundet, at det var ganske bekvemt med dette asylansøgerproblem, fordi det kunne bruges til at argumentere for nødvendigheden af store stramninger i udlændingeloven, men uanset motivet er det dadelværdigt at administrere offentlige midler så løbsagtigt, og det er barsk over for de mennesker, som har måttet vente helt unødigt længe på en afgørelse.

Inden jeg kommenterer enkelthederne i forslaget, skal det understreges, at det er Socialdemokratiets holdning, at Danmark, sådan som vi også er forpligtet til af internationale aftaler, skal tage imod de mennesker, som kommer til vore grænser som politiske flygtninge. Fattigdomsproblemet derimod løser vi ikke ved at lukke fattigdomsflygtninge ind i landet, det skal løses ved en massiv indsats i de pågældende lande.

Vi respekterer også det indvandrerstop, som blev indført i 1970'erne, og dermed også, at vore regler skal udformes, så de forhindrer almindelig indvandring til landet, men det er også vigtigt, at vi ved udformningen af reglerne ikke træder alle menneskelige hensyn under fode for de mennesker, som vi har givet lovligt ophold her.

En væsentlig del af de foreslåede ændringer vedrører familiesammenføringsreglerne. Ser vi på sammenføring med forældre, viser erfaringerne bl.a. fra Flygtningehjælpen, at det ikke er idel lykke for ældre mennesker at blive placeret i et så fremmed land som Danmark, og derfor kan der være god grund til positivt at overveje, at sammenføring kun kan finde sted, hvis der ikke er andre børn i hjemlandet. Reglen om, at indvandrerens skal have boet her i

[Dorte Bennedsen]

mere end 7 år, for at der kan blive tale om at få forældre herop, er vi mere tøvende over for, fordi der netop i kraft af den første regel er tale om mennesker, som ikke har børn i hjemlandet.

Endelig foreslås det, at aldersgrænsen skal sættes op fra 60 til 65 år, fordi det er det tidspunkt, som det så smukt hedder i bemærkningerne, hvor danskerne i almindelighed overgår til at nyde deres alderdom. Den form for demagogisk argumentation synes jeg godt ministeren kunne have sparet sig, for han ved udmærket godt, at de mennesker, dette drejer sig om, ældes langt tidligere end gennemsnitsdanskere. Men når vi stiller os skeptisk over for syvårsreglen og forhøjelse af aldersgrænsen, skal det også ses i lyset af, at antallet af forældresammenførte er meget lille, nemlig godt 100 om året, og at det formodentlig i kraft af den foreslåede regel om andre børn vil falde yderligere.

Vi er enige i, at den indvandrer, som ønsker sine forældre herop, skal påtage sig forsørgelsespligten. Det krav kan stilles allerede i dag, men desværre har Socialministeriet os bekendt underkendt de kommuner, som faktisk har søgt at håndhæve kravet. Socialdemokratiet kan derfor både støtte, at kravet stilles, og at eventuelle fordringer kan inddrives, medmindre der er tale om uforudsete sociale begivenheder som sygdom, invaliditet og lignende.

Når det drejer sig om sammenføring af ægtefæller, har vi allerede i beslutningsforslag nr. B 65 foreslået, at aldersgrænsen skal være 18 år, og derfor kan vi støtte ændringsforslaget, men når ministeren foreslår, dels at man først kan få sin ægtefælle herop efter 7 års ophold, og dels at asylansøgere overhovedet ikke har ret til at indgå ægteskab her i landet, nærmer han sig efter vores vurdering i betænkelig grad en krænkelse af den europæiske menneskerettighedskonvention. I det omfang der må være tale om, at asylansøgere har brugt ægteskabsreglerne til det ene formål at skaffe sig opholdstilladelse, hænger det formentlig i højere grad sammen med den langsommelige sagsbehandling og med udlændingemyndighedernes sendrægtighed med hensyn til at effektuere udrejsen af dem, som har fået afslag, og derfor skal indsatsen ikke gøres gennem forbud mod ægteskab, men gennem en effektivisering af administrationen.

Toårsfristen er også foreslået forhøjet til 4 år. Vi er selvsagt modstandere af, at i sig selv fornuftige regler omgås, f.eks. gennem proformaægteskaber, og derfor har vi også i vores beslutningsforslag givet udtryk for, at vi vil overveje en forhøjelse til 3 år, hvis det kan dokumenteres, at der i større grad finder et misbrug sted. Men man skal gøre sig klart, at enhver forhøjelse af denne grænse vil skabe problemer ikke mindst for en række kvinder, der i deres ægteskab og i øvrigt ofte i ægteskab med danske mænd udsættes for vold, men som må holde ud, fordi deres eneste mulighed i hjemlandet er prostitution.

Forslaget om, at der skal kunne tages fingeraftryk og foto af alle udlændinge, er vi modstandere af. Det er utroligt, at regeringen generelt vil pege en bestemt gruppe ud og sige, at de alle sammen er potentielle snydere, og at vi derfor skal tage fingeraftryk af dem. Vi finder, at de eksisterende regler om, at det kan gøres, hvor der er tvivl om identiteten, er tilstrækkelige til at forebygge overtrædelser, og hvis der senere bliver behov for ændring af reglerne af hensyn til EF, må vi tage stilling, når situationen foreligger. Vi har allerede i dansk lovgivning indbygget Dublinkonventionen om den faktiske behandling af asylansøgere, og inden længe får vi formentlig et udkast til konventionen om Fællesskabets ydre grænser, og i den forbindelse vil vi få rig anledning til at drøfte en række af disse spørgsmål.

De foreslåede ændringer i forbindelse med ambassadeansøgningerne kan vi støtte. Erfaringerne har vist, at der i visse situationer har skullet bruges urimelig mange ressourcer på ansøgninger, der ikke havde nogen form for chance for at ende med en opholdstilladelse.

Forslaget indeholder også bemærkninger om skærpelse af praksis vedrørende opsættende virkning og udsendelse af asylansøgere, der har fået afslag. Det er komplicerede og vanskelige spørgsmål, som tiden ikke tillader mig at gå nærmere ind på, men som jeg vil tage op i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Vi har tidligere givet tilsagn om, at vi godt vil drøfte, hvad det er for oplysninger, der kan føre til genoptagelse. Det er klart, at ændringer i den politiske situation i hjemlandet skal kunne, hvorimod vi nok er mere tøvende over for oplysninger, der kun stammer fra asylansøgeren selv, idet man må gå ud fra, at ansøgeren

[Dorte Bennedsen]

under sagens behandling i første og anden instans får lagt de relevante oplysninger frem, i betragtning af at Flygtningehjælpen er med fra første færd.

Om udsendelse og § 31-problemet skal jeg kun i dag sige, at den fortolkningsusikkerhed, som nogle har ment at kunne se, skal ryddes af vejen, så regelsættet bliver umisforståeligt. Om det skal være ministerens løsning, er vi ikke helt sikre på, men det vil vi gerne drøfte.

Så vil jeg godt meget kort spørge ministeren: Hvor er spørgsmålet om midlertidigt asyl blevet af? Ministeren gik for nogen tid siden til pressen med, at der lå et problem, men jeg kan ikke finde det i det lovforslag, der nu ligger på bordet.

Til sidst skal jeg dybt beklage, at ministeren stadig væk ikke medtager forslag om repatriering. Vi har drøftet det før, så jeg behøver ikke gøre meget ud af det her, men der er et stort behov for at få en repatrieringsordning. Det blev nævnt i redegørelsen i efteråret, vi har ikke set noget til det endnu, og vi savner det stadig.

Til slut skal jeg sige, at der, som det er fremgået af min tale, er forslag, som Socialdemokratiet kan støtte, der er andre, som er uacceptable for os, og endelig er der en række spørgsmål, som vi gerne vil drøfte nærmere. Hvis de kommende politiske drøftelser ender med et bredt forlig om udlændingeloven, hvad Socialdemokratiet håber, går vi ud fra, at både regeringens politikere og andre politikere vil stoppe med at hetze mod loven og i stedet for gøre en aktiv indsats for at skabe ro om den.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan love fru Dorte Bennedsen, at uanset hvilken udlændingelov der bliver vedtaget, vil Det Konservative Folkeparti selvfølgelig altid klart, tydeligt og markant fremføre de synspunkter, som vi finder er rigtige at kæmpe og arbejde for. Sådan må det være, også selv om man har indgået et forlig. Det er jo sjældent, at man ved et forlig får alle de ting igennem, som man ønsker, men at det skulle betyde, at man skulle opgive sine holdninger og ikke kunne agitere og søge politisk forståelse for dem, ligger mig meget fjernt.

Det lovforslag, vi behandler i dag om ændringer af udlændingeloven, er et forslag, som jeg og den konservative folketingsgruppe helt

og fuldt kan tilslutte os; det er rigtigt, det er realistisk, og det er tiltrængt.

Det er rigtigt, fordi udviklingen klart og tydeligt har vist, at den lov, som blev vedtaget i 1983 og justeret et par gange i 1985 og 1986, på et antal områder er ude af takt med situationen i den verden, vi i dag lever i.

Det er realistisk – og det var mit andet nøgleord – fordi regeringen har udeladt et par af de forslag, som regeringen har set i øjnene at der i øjeblikket ikke er mulighed for at samle flertal for i Folketinget. Det er ikke nogen hemmelighed, at Det Konservative Folkeparti på nogle områder har synspunkter, som ikke er skrevet ind i dette lovforslag, og det er meget bevidst for netop at søge at samle et bredt flertal om udlændingeloven.

Jeg kan nævne, at den konservative folketingsgruppe gerne så en fast årlig udlændingekvot, at man afskaffede begrebet de facto flygtninge, og at man afskaffede retskravet på familiesammenføringer, men det har jeg tidligere omtalt, og jeg synes, det er realistisk og rigtigt, at det ikke er medtaget i lovforslaget, for da vi havde debatten i december om vores grundsynspunkter, kunne vi konstatere, at det er der i øjeblikket måske flertal for i befolkningen, men i hvert fald ikke i Folketinget, og det anerkender vi selvfølgelig.

Det tredje nøgleord, jeg nævnte, var »tiltrængt«, og det er, fordi den gældende lov på et antal områder er i klar modstrid med den retsopfattelse, som et stort flertal af danskere uanset politisk observans har af dette område.

Jeg tror og er sikker på, at et klart flertal ikke opfatter den gældende lov som rimelig og acceptabel på alle områder. Det er vi enige i at den ikke er, og det er derfor, vi synes, det er tiltrængt, at loven ændres.

Der er ingen tvivl om, at når man i øjeblikket er ude at diskutere politik, som de fleste politikere er, er der tre store spørgsmål, som interesserer stort set alle vælgere. Det ene er folkeafstemningen den 2. juni, det andet er, hvem der skal være formand for Socialdemokratiet, og det tredje er udlændingeloven. Udlændingeloven har optaget befolkningen længere end de to andre spørgsmål, og det tror jeg den vil gøre i lang tid, hvilket der ikke er noget unaturligt i.

Vi har været i en situation i Danmark, som jeg håber og tror kan fortsætte, nemlig at de

[Helge Adam Møller]

tendenser til vold, racehad og racisme, som vi har set klart i nogle af vores nabolande både mod nord og syd, heldigvis ikke har vundet indpas her, og jeg mener, at der er to afgørende forudsætninger for, at det heller ikke bliver tilfældet.

Den ene er – og det synes jeg vi er godt i gang med at opfylde i øjeblikket – at debatten om udlændinge, indvandrere og flygtninge bliver lige så naturligt et emne at diskutere som Øresundsbroer, miljø og alt muligt andet. Det var det nok ikke i en årrække, men det er det blevet også i Folketinget. Det synes jeg er godt og rigtigt, for det kan medvirke til, at alle får et godt og klart grundlag at tage stilling på, og det kan aflive nogle myter, som jeg ikke er i tvivl om eksisterer.

Den anden forudsætning er, at man har en lovgivning, som accepteres og forstås af flertallet i befolkningen. Jeg tror, det er utrolig vigtigt, at den udlændingelovgivning, som skal gælde i de kommende år, også af det store flertal findes at være ret og rimelig.

Lad mig slå fast, at jeg tror, det er utrolig få danskere, som ikke fuldt og helt accepterer, at de mennesker, som opfylder FN's flygtningekonvention, altså bliver forfulgt på grund af deres race, tro, religiøse overbevisning osv., selvfølgelig skal have mulighed for at få asyl i Danmark eller i andre lande. Jeg har heller ikke mødt nogen, selv om der kan eksistere enkelte, som ikke også finder det ret og rimeligt, at der sker en vis familiesammenføring med de mennesker, som nu har fået opholdstilladelse i Danmark. Men jeg tror, det er få danskere, som forstår, at ca. 50 pct. af alle de udlændinge, der i øjeblikket søger asyl, overhovedet ikke opfylder kriterierne for at få asyl i Danmark og derfor administrativt og økonomisk belaster det danske samfund urimeligt i de mange måneder, ja, ofte år, før det endeligt bliver afgjort, at de altså ikke opfyldte kriterierne.

Jeg tror også, det er få danskere, der forstår eller kan acceptere, at ikke så få udlændinge gifter sig med en dansker for at kunne opnå opholdstilladelse efter de hidtidige regler og nøjagtig 2 år senere lader sig skille. Jeg tror ikke, man skal snakke med så mange kommuner og med dem, der administrerer borgerlig vielse, før man kan nævne snesevis af den slags eksempler. Jeg tror også, at det er forholdsvis få danskere, der har forståelse for, at der er

nogle enkelte udlændinge, som driver gæk med myndighederne i Danmark og i andre lande ved at søge asyl flere steder og modtage økonomisk bistand fra flere lande. Derfor er det vigtigt, at vi får en lovgivning, hvor den slags ting bliver forhindret eller minimeret, således at den er i overensstemmelse med det, som et stort flertal i befolkningen siger er ret og rimeligt. Det vil også medføre, at de udlændinge, som skal være i Danmark, får en sådan forståelse fra det omgivende samfund, at de kan blive en del af det danske samfund.

Jeg har sagt, at vi kan tilslutte os lovforslaget fuldt ud, men vil nævne et par af de ting, som det beskæftiger sig med.

Bemyndigelsen til, at udlændinge kan kræves fingeraftryk og personfoto, som jeg kunne forstå Socialdemokratiet var modstander af, synes vi er en både relevant og hensigtsmæssig bemyndigelse. Alle ved, som jeg nævnte før, at der faktisk er nogle asylansøgere, som groft misbruger systemet, ligesom vi ved, at der nu er omkring 0,5 million, som hvert år søger asyl i EF-landene, hvor det for 20 år siden var 25.000. Ganske mange af dem har ikke de samme identifikationspapirer, som enhver dansker har – CPR-bevis, pas osv. – men møder fuldstændig uden noget. Jeg tror, det er i det store flertals interesse, nemlig alle dem, som fuldt lovligt og med gode motiver søger om at komme ind i Danmark eller et andet land, at misbrug forhindres, og jeg tror faktisk, at det er en afgørende forudsætning for, at vi kan forhindre misbrug, at vi på længere sigt får fælles regler i EF og i Norden, således at vi kan sikre os, at vi ved, hvem en asylansøger er, og at han eller hun kun bliver behandlet ét sted.

Lad mig så vende mig til stramningen og effektiviseringen af de forskellige dele af asylbehandlingen, som vi er meget tilfredse med. Vi synes, det er rigtigt, at der bliver mulighed for at frihedsberøve de få asylsøgere, som helt bevidst modsætter sig at blive afhørt af politiet eller direktoratet, og vi synes også, det er rigtigt med stramningerne vedrørende ambassadensøgningerne.

Vi ser meget frem til, at gennemsnitssagsbehandlingstiden kommer ned på de 8-9 måneder, som ministeren anfører i lovforslaget, og vi er endda særdeles positivt indstillet over for forslag, som yderligere kan mindske sagsbe-

[Helge Adam Møller]

handlingstiden eller reducere nogle af de mange klagemuligheder, som stadig er i den gældende lov. Det vil vi meget gerne diskutere med de øvrige partier, og vi har forstået, at der er nogle, der mener at have forslag, som kan reducere tiden yderligere.

Til slut vil jeg godt udtrykke håb om, at dette lovforslag kan vedtages uændret eller stort set uændret inden sommerferien. Vi er selvfølgelig lydhøre over for andre partiers synspunkter og holdninger, men det er min faste overbevisning, at der er behov for at få en ændring af udlændingeloven.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det var en interessant eller måske i virkeligheden snarere lidt rystende bemærkning, hr. Helge Adam Møller gjorde, da han sagde, at Det Konservative Folkeparti sandelig ikke ville holde op med at hetze mod udlændingeloven. Det var ikke udtrykt på den måde, men man ville fortsat agitere for sine synspunkter. Da ministeren har kaldt 1986-loven, som han indgik forlig med en række partier i Folketinget om, for en alt for slap udlændingelov, betyder det altså, at man fortsat vil hetze mod den. Det synes jeg er interessant for os, der har til sagt velvilje over for at prøve at gå ind i et bredt forlig.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han deler hr. Helge Adam Møllers synspunkt, at når og hvis man er blevet enige om en lovgivning og har indgået et forlig, skal man gå ud og sige, at det var alt for utilstrækkeligt, og det var sandelig ikke tilfredsstillende. Det er interessant for os at vide, for det er klart, at det vil påvirke vores holdning og vores lyst til at gå ind i et forlig med regeringen i denne sag.

Må jeg så sige til hr. Helge Adam Møller, at jeg er fuldstændig enig i, at der er meget, meget få danskere, der kan forstå, at ministeren helt unødigt har brugt 100 mio. kr. til opholdsudgifter, blot fordi han ikke har fået strammet administrationen op i tide.

Og med hensyn til foto: I de tilfælde, hr. Helge Adam Møller nævner, hvor folk kommer uden papirer, giver de eksisterende regler mulighed for fotografering og for at tage fingeraftryk, og det synes vi også er udmærket. Men vi bryder os ikke om, at man generelt skal kunne fotograferer en hel gruppe og tage deres

fingeraftryk. Må jeg minde om Det Konservative Folkepartis reaktion, da der var nogle, der foreslog, at man skulle lave generel fotoovervågning på motorvejene. Det syntes man bestemt ikke var nogen god idé, men nu har man accepteret, at man laver forsøg med fartsyndere på motorvejene. Men fordi det er udlændinge, det drejer sig om, kan man generelt mistænke og kriminalisere en hel gruppe, og det er vi ikke tilhængere af.

Justitsministeren (Engell):

Nu skal jeg ikke svare på hr. Helge Adam Møllers vegne – det klarer hr. Helge Adam Møller selv på aldeles fortrinlig vis – men spørgsmålet blev stillet direkte til mig af fru Dorte Bennedsen.

I det, hr. Helge Adam Møller sagde, hørte jeg ikke noget i retning af, at hvis det lykkes at nå frem til en aftale om udlændingeloven, vil De Konservative eller andre partier, der måtte deltage i en sådan eventuel aftale, gå ud og hetze imod det resultat, man når frem til. Jeg hørte hr. Helge Adam Møller sige, og det fremgår også af selve lovforslaget, at når vi lægger op til en afkortning af sagsbehandlingsprocedurerne til 8-9 måneder, er det hverken set med regeringens øjne eller med de to regeringspartiers øjne nogen optimal situation. Vi mener ikke, at 8-9 måneder er et tilstrækkeligt eller tilfredsstillende mål for gennemsnitstiden for behandlingen af asylansøgninger. Vi så gerne, at man kunne komme endnu længere ned, og det er der åbenbart også nogle i Socialdemokratiet der mener er realistisk, siden fru Ritt Bjerregaard bl.a. i en tv-debat med mig gav udtryk for, at hun mente, man burde arbejde henimod 3 måneder. Det tvivler jeg nu på man kan, hvis man ønsker en række retsgarantier bygget ind.

Men som sagt hørte jeg hr. Helge Adam Møller sige, at en 8-9-måneders-frist kan ikke være et mål i sig selv. Vi skal længere ned, det må vi selvfølgelig arbejde med og forberede i kommende lovændringer, og det synspunkt må jeg da også mene at Socialdemokratiet kan stå bag.

Jeg er også enig med hr. Helge Adam Møller i, at Det Konservative Folkeparti og Venstre jo selv hver især har udarbejdet oplæg til ændringer af udlændingelovgivningen, som på en lang række punkter går videre end det forslag,

[Justitsministeren]

jeg har fremsat på regeringens vegne, og det skal jeg vende tilbage til i min besvarelse til sidst. Men vi har netop valgt at fremsætte et lovforslag, som burde være realistisk set i forhold til et bredt flertal af Folketingets partier, men vi anser det ikke for at være det ideelle. Vi ville gerne være gået endnu længere, men vi har valgt den foreliggende løsning, fordi vi må erkende, at som Folketinget er sammensat, kræves der også tilslutning fra andre end de to regeringspartier, og det er det, der er givet udtryk for.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det var et smukt forsøg fra ministerens side på at bringe hr. Helge Adam Møller ud af en klemme.

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg er enig i, at set med ministerens og regeringspartiernes øjne tyder forslaget på, at man gerne vil opnå et forlig. Man har pillet i hvert fald nogle af de sager ud, der er mest problematiske set med oppositionens øjne.

Men hr. Helge Adam Møller indledte jo med at sige, at Det Konservative Folkeparti vil fortsat agitere for de ting, som ikke er kommet med, herunder også kvoteflygtninge. Det blev direkte nævnt som eksempel. Jeg ved, at Det Konservative Folkeparti gerne vil have kvoter, men ministeren ved også, at et flertal er imod det. Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvis vi nu laver et bredt forlig om denne lov, betyder det så, at 8 dage efter går regeringen ud og siger, at den burde altså have været strammere, vi skulle også have haft de kvoter med? Det er lidt interessant for os andre at vide, for det er klart, at når der indgås forlig, giver man og tager man og sætter sig rundt om et bord og finder ud af, om man kan blive enige. Og indtil hr. Helge Adam Møller tog ordet, havde jeg i hvert fald en vis forestilling om, at det kunne vi.

Men jeg kan ikke lægge ryg til noget, hvis jeg får at vide 8 dage senere, at to partier her i salen i øvrigt mener, at resultatet var alt for ringe og alt for dårligt, og kvoteflygtningene skulle også have været med. Laver man et forlig, må man også være loyal over for det. Nu ser jeg, at hr. Helge Adam Møller har forladt salen, men det er også ministeren, jeg vil spørge ...

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Hr. Helge Adam Møller sidder dér.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Undskyld, undskyld, hr. Helge Adam Møller!

Nej, det er for så vidt ministerens svar, der interesserer mig, fordi det først og fremmest er ministeren, vi forhandler med. Deler ministeren hr. Helge Adam Møllers holdning, eller vil han være loyal over for det forlig, vi eventuelt når frem til?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg forstår godt, hvad fru Dorte Bennedsen siger, men jeg er ikke enig i det. Det kan være, jeg ikke har været medlem af Folketinget længe nok – det drejer sig om 8 år – men jeg skifter aldrig mening på det område. For mig er det klart, at når man indgår et forlig, vedstår man også forliget og siger, at selvfølgelig har vi indgået det, og vi har stemt for det. Det er at være loyal over for forliget, hvad enten det er et forsvarsforlig eller drejer sig om 110 km/t på motorvejene. Jeg skal nok vedstå, når vi om 2-3 uger har vedtaget de 110 km/t, at jeg har stemt for det, men jeg håber da ikke, at fru Dorte Bennedsen eller nogen andre vil have, at jeg de næste 10 år skal sige, at det var også det ideelle for mig, efter at jeg i 8 år har været ordfører seks gange og altid kæmpet for 120 km/t, fordi jeg mener, at det er det rigtige.

Jeg mener, at hvis man er politiker, har man en politisk holdning. Vi erkender, at vi lever i et demokrati, hvor der skal flere partier til for at skabe et flertal, og Det Konservative Folkeparti ønsker at skabe flertal og skabe politiske resultater. Men vi ønsker søreme ikke at afgive vores politiske.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Hm, hm!

Helge Adam Møller (KF):

Undskyld!

Vi ønsker under ingen omstændigheder at opgive vores politiske holdninger, og jeg mener også, det er afgørende vigtigt i et demokrati, at uanset hvilket parti man kommer fra, ved

[Helge Adam Møller]

befolkningen, hvad man står for, og at man skaffer sig indflydelse ved at indgå kompromiser med de andre partier. Men at indgå kompromiser og bagefter sige, at nu har vi glemt alle vore standpunkter og holdninger, ville hurtigt blive kedeligt for både befolkningen og politikerne.

Justitsministeren (Engell):

Jeg skal bare sige ganske kort, at jeg tror, at de aftaler, som regeringen har indgået, og som jeg har indgået på regeringens vegne, har vi loyalt levet op til, været loyale over for i alle henseender. Men jeg må ærlig talt sige, at jeg synes, det er en lidt besynderlig debat på et tidspunkt, hvor vi har fremsat et lovforslag, og hvor jeg på baggrund af fru Dorte Bennedsens ordførertale måtte konstatere, at en række af elementerne i forslaget – også nogle, vi fra regeringens side betragter som væsentlige – kan Socialdemokratiet enten slet ikke eller måske kun tøvende tilslutte sig. Så lad os vente med at diskutere, hvordan vi forholder os til en aftale, der fortsat er ti fugle på taget. Det, der ligger på bordet her, er regeringens forslag, og det er det, vi diskuterer i dag.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg vil godt sige til hr. Helge Adam Møller, at jeg sluttede min tale med at give udtryk for, at vi håbede, at det ville lykkes at lave et bredt forlig; og hvis det skete, gik vi ud fra, at regeringen og politikerne fra regeringspartierne ville stoppe hetzen mod loven og i stedet gøre en aktiv indsats for at skabe ro om den. Og hr. Helge Adam Møller svarede direkte, at han kunne forsikre mig om, at Det Konservative Folkeparti ville blive ved med at kæmpe for sine synspunkter. Selvsagt vil man det, men det handler om, at hvis man laver et bredt forlig, går man vel kun ind i det, hvis man synes, det er acceptabelt. Og jeg beder om, at man ikke går ud bagefter og siger, at denne udlændingelov er alt for slap, men at man nåede frem til et forlig, der var bred tilslutning til. Det er vigtigt med brede forlig i Folketinget, og det synes vi også er godt nok på det foreliggende grundlag. Det er vigtigt, for derved skaber vi ro om tingene i stedet for at starte en krig om tingene, og jeg vil gerne gentage her, at det er Socialdemokratiet interesseret i og har givet tilsgagn om.

Ministerens sidste bemærkninger tror jeg ikke rigtig han vil stå ved, når han har læst min ordførertale. Der var faktisk en udstrakt hånd til forhandlinger, og det fremgik også af slutningen på den.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Kun to ting: Hvis det ender med et forlig, hvad jeg da meget håber, vil hverken jeg eller nogen anden fra den konservative gruppe hetze mod det forlig, selvfølgelig ikke. Vi vil sige, at det var et godt forlig, det var det bedste, vi kunne opnå, men vi vil ikke sige, at det var godt nok, for dermed ville vi tage afstand fra alle vore synspunkter. Vi vil selvfølgelig sige, at vi søgte indflydelse, vi lagde ting frem, vi opnåede de og de ting, så langt kunne vi komme. Det var et godt forlig, men vi ville godt være nået længere.

Og sådan mener jeg at det må være i politik, det er den holdning, jeg har. Men at hetze mod et forlig, vi selv har indgået – nej! Men man kan ikke fraskrive os muligheden for at sige, at vi ville godt være nået frem til et endnu mere vidtgående resultat, eller afskære andre fra at udtrykke sig i den modsatte retning, det må være et led i den politiske proces. Ellers bliver vi alle grå, og ingen kan kende forskel.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Vi er tilbage i ordførerrækken.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Også når det drejer sig om udlændinges adgang til landet, der reguleres gennem udlændingeloven, har der tidligere været mange og lange debatter her i Folketinget, ligesom udlændingepolitikken fortsat ligger øverst på toptilisten i den offentlige debat.

Det er vel ikke overraskende, at det lovforslag, som justitsministeren i dag fremsætter, støttes af Venstres folketingsgruppe. Forslaget prioriterer de områder højt, som Venstre har ønsket at få med. Jeg tænker først og fremmest på familiesammenføringsreglerne samt forslagene om en væsentlig rationalisering af behandlingen af asylsagerne. Endelig skal jeg nævne, at der for få måneder siden i forbindelse med en ombudsmandsafgørelse er rejst nogle problemer, som overgår min forstand og sy-

[Birthe Rønn Hornbech]

nes at være det højere juridiske skoleridt, men hvor Folketinget som lovgivende myndighed har pligt til at bringe klarhed over tingene. Det er præcis, hvad ministeren har lagt op til, og jeg har også forstået, at fru Dorte Bennedsen er enig i, at vi har en forpligtelse her.

En nydannelse i lovforslaget er reglerne om, at visse udlændinge skal have opholdt sig her i 7 år for at få ret til familiesammenføring af ægtefælle eller forældre. Lad mig med det samme sige, at Venstre naturligvis ikke mener, at vi slet ikke skal have familiesammenføringsregler: Vi anerkender naturligvis vore internationale forpligtelser, herunder at man ikke skiller familiemedlemmer, der ufrivilligt er kommet bort fra hinanden. Men vi ønsker, at familiesammenføringsreglerne strammes, ikke mindst over for indvandrere, og at indvandrerstoppet effektueres. Som det er i dag, viser tallene jo, at der er sket en væsentlig stigning i antallet af statsborgere fra netop indvandrerationerne. Syvårsreglen må både ses i sammenhæng hermed og i sammenhæng med regeringens redøgørelse. Reglen bygger nemlig på det hovedsynspunkt, at den, der ønsker en familiesammenføring, selv må være så integreret i det danske samfund, at integrationen lettes for det sammenførte familiemedlem.

Venstre finder det rimeligt, at forældre, der familiesammenføres – typisk for at blive forsørgt – nogenlunde har den normale danske pensionsalder. Vi kan derfor støtte, at aldersgrænsen for familiesammenføring af forældre sættes op til 65 år. Langt vigtigere er det dog for os, at der stilles et obligatorisk krav, nemlig at familien her i landet kan og vil forsørge forældrene. Er der børn i udlandet, er der ikke noget forsørgelseshensyn at tage her i landet, og forældrene bør som en naturlig ting forblive i hjemlandet sammen med de øvrige børn. Det bør også gælde, selv om nogle uskrevne eller skrevne regler i hjemlandet er anderledes.

Jeg tænker her specielt på en landsretsdom, der forleden blev offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen. Landsretten havde taget hensyn til, at en ansøger kun havde døtre i hjemlandet, som ikke kunne eller ville forsørge forældrene. Det kan jo ikke være Danmarks problem, og derfor foreslås det også, at der lægges en dansk målestok til grund ved afgørelsen af, om børnene rent faktisk kan forsørge deres forældre. Venstre lægger i den forbindelse megen vægt

på, at kommunerne får en stærk indflydelse på vurderingen, idet det er kommunerne, der kender familiernes forhold bedst.

Børneægteskaber og proformaægteskaber har været diskuteret længe. Specielt proformaægteskaber er vanskelige at forhindre, men vi bør i hvert fald ikke lempe reglerne, vi bør tværtimod gøre dem langt strengere. Vi lægger derfor i Venstre megen vægt på, at den hidtidige toårsregel for inddragelse af opholdstilladelser ændres til en fireårsregel, og vi havde såmænd gerne set, at det var blevet en femårsregel. Jeg kender såmænd en indvandrer, der mener, at det burde være en tiårsregel, fordi – som han siger – det går jo ikke ud over os, der er gift med den samme hele livet, og vi ønsker ikke at holde hånden over misbrugerne. Det samme synspunkt bør være gældende i flygtningepolitikken, nemlig at de begrænsede ressourcer kommer de rigtige til gode. Venstre lægger megen vægt på den humanitære indsats, at det er de forfulgte, der bliver hjulpet, og ikke de misbrugere, der udnytter Danmarks og andre vestlige landes gæstfrihed ved at profitere af flere landes socialvæsen på en gang.

Ud over at Venstre som nævnt mange gange ønsker en opprioritering af ressourcerne til flygtninge og en begrænsning af familiesammenføringerne, ønsker vi også, at politiet får mulighed for så hurtigt som muligt at udskille de svigagtige. Ligeledes må det være åbenbart, at de udlændinge, der ikke ønsker at give de fornødne oplysninger eller unddrager sig afhøringer, hurtigt kan udvises, frem for at myndighederne skal vente på, at de overhovedet gider møde til afhøring. Det kan ikke være meningen, at personer, der ustandselig skifter forklaring, skal have sagerne genoptaget gang på gang, det fremmer heller ikke den folkelige forståelse.

Jeg tror egentlig ikke, det er det store antal asylansøgere, der udnytter systemet mere professionelt, men misbrug er med til at styrke negative fordomme om udlændinge, og også af den grund bør vi stoppe misbrugene. Det er derfor vigtigt, at politiet udstyres med forbedrede efterforskningsmuligheder. Det generer jo ikke den ansøger, der har rent mel i posen, tværtimod vil f.eks. optagelse af fingeraftryk være med til at nedgøre uberettigede påstande om udlændinges misbrug af det danske system. Med optagelse af fingeraftryk af udviste

[Birthe Rønn Hornbech]

personer er det let at konstatere, hvis en udvist udlænding igen viser sig her i landet under falsk identitet. Der er ingen grund til at holde hånden over den slags mennesker, for det sker hver eneste gang på bekostning af dem, der virkelig er flygtet fra forfølgelse, og for hvem enhver forlængelse af ventetiden i asyllejren er pinefuld.

Ventetiderne er et stort problem, og Venstre ønsker lige så stærkt som fru Dorte Bennedsen, at asylsagsbehandlingen strammes gevaldigt op. Vi er meget tilfredse med, at ministeren i dag siger, at de 9 måneders sagsbehandlingstid ikke er endemålet, for vi vil gerne have sagsbehandlingstiden så langt ned som overhovedet muligt. Vi ønsker derfor også, at der om nødvendigt skal gives flere ressourcer og – hvad der ikke er mindre væsentligt – nogle helt klare meldinger her fra Folketinget til administrationen om, at sagerne skal behandles hurtigere, sagsgangene skal forenkles, sager skal ikke genoptages i det uendelige. Udsendelsesproceduren bør ske hurtigt efter, at afgørelsen er truffet, og Folketinget, der i 1986 skabte retlig tvivl om reglerne, må hurtigst muligt få genoprettet den retlige klarhed vedrørende udsendelsesspørgsmålet.

Flere partier har i dag kritiseret sagsbehandlingen i asylsagerne. Det er ikke for at være uvenlig, men det er vel ikke for meget sagt, at nogle af de samme kritikere ikke har gjort det lettere for administrationen ved at bringe enkelt-sager frem og vedtage en særlov, der skaber ulighed. Jeg ser dog til min glæde, at hr. Niels Helveg Petersen nu har fortrudt det, men jeg vil godt sige, at det er den slags fejltagelser, der skaber usikkerhed hos dem, der skal administrere reglerne, og gør arbejdet med sagsbehandlingen uhyre vanskeligt.

Jeg vil derfor fremkomme med et brændende ønske: Kunne vi ikke i Retsudvalget blive enige om, at nu skal der være klare retningslinjer, færre opsættende virkninger, færre genoptagelser, hurtigere sagsbehandling? Og så skal vi her i Folketinget holde fingrene væk, når dagspressen præsenterer disse ulidelige enkelt-sager, som formår at skabe usikkerhed, ikke bare hos sagsbehandlerne, men hos alle asylansøgere, fordi mange synes, at deres sag kunne fortjene lige så megen sympati. Sagen er jo, at det er sympatiske mennesker, vi må sige nej til, det er ubehagelige afgørelser, der skal træf-

fes, men vil vi have reglerne, må vi også turde tage konsekvenserne. Og Danmarks ressourcer er begrænsede, derfor er det de forfulgte, der skal hjælpes. Hjælpen skal ikke være afhængig af, om man forstår at komme i avisen eller har råd til at anskaffe sig en særlig ihærdig advokat, det er ikke retfærdigt.

Jeg har set i dagspressen, at nogle medlemmer af Folketinget har overvejet, om Flygtninggenævnets sammensætning og status skal ændres. For Venstre er det som sagt helt afgørende, at sagsbehandlingstiden nedsættes væsentligt, men uden at grundlæggende retsgarantier svækkes. Derfor kunne der også være grund til at overveje, som nogle har været inde på, om ikke nævnet bør have en mere endelig status. Nævnet påpegede jo selv for nogle år siden, at dets afgørelser ikke burde kunne indbringes for Folketingets ombudsmand, netop fordi der er tale om et domstolslignende nævn, og den nuværende ombudsmand, der tidligere var medlem af Flygtningenævnet, har gjort sig de samme overvejelser i nogle artikler for år tilbage – vi modtog i øvrigt en af dem i går i Retsudvalget. Det er tanker, som vi i Venstre finder værd at drøfte.

Som nævnt nogle gange skal dette lovforslag ses i sammenhæng med regeringens redegørelse, og vi kan love et positivt og sagligt arbejde for en forbedret samlet udlændingepolitik. Og specielt rettet til fru Dorte Bennedsen vil jeg godt sige, at ligesom det er tilfældet med redegørelsen, lægger Venstre også megen vægt på et bredt flertal i denne sag. Jeg vil også godt sige, at selv om jeg ikke sad i Folketinget i 1983, vedstår jeg udlændingeloven, og jeg vedstår, at jeg var med til at ændre den i 1986 og 1987.

Jeg håber, at vi kan få et bredt forlig, og det vil jeg selvfølgelig til enhver tid bakke op. Men jeg tror også, at fru Dorte Bennedsen er enig med mig i, at vi har forskellige grundholdninger om, hvordan Danmark skal indrettes på længere sigt. Dem vil vi naturligvis til enhver tid gå ud og forsvare, men derfor kan vi jo godt bakke op om det forlig, vi har indgået.

Pernille Frahm (SF):

Nu fremkommer det længe ventede forslag til en ændring af udlændingeloven fra regeringens hånd. Forslaget har været efterlyst længe, og i mange debatter om udlændingeproblema-

[Pernille Frahm]

tikken har regeringen henvist yderligere debat til det tidspunkt, hvor forslaget kom, og det er altså nu.

Forslaget ligger i forlængelse af regeringens redegørelse for en samlet indvandrerpolitik, som vi har behandlet tidligere på dagen, og hvis konklusioner følges op af dette forslag. Og netop fordi forslaget ligger så tæt på redegørelsen, er jeg nødt til som indledning at give det omtrent de samme ord med på vejen. Der er ikke meget nyt under solen, og der er ikke taget højde for de forhandlinger, som må finde sted i EF-regi om en samlet asyl- og indvandrerpolitik.

En af regeringens metoder til at opnå en bedre integration skal være at begrænse muligheden for familiesammenføring med forældre og sammenføring af ægtefæller, og i begge spørgsmål kommer regeringen med anvisninger, som SF kan tilslutte sig, og ting, som vi ikke kan tilslutte os.

Til den første kategori hører spørgsmålet om at fastholde forsørgelsesforpligtelsen, vi er nemlig enige i, at har man indgået en aftale, skal den overholdes. Men på den anden side kan det jo have sine vanskeligheder i disse arbejdsløshedstider at kunne forudse sin økonomiske situation flere år ud i fremtiden. De indgåede forsørgelseskontrakter godkendes jo af myndighederne, og man kan jo sige, at de også er ansvarlige for, at de bliver overholdt eller i hvert fald bliver indgået på et rimeligt grundlag. Men man kan jo være i arbejde, når man underskriver kontrakten, og miste sit arbejde flere år efter med det resultat, at ens økonomi ser ganske anderledes ud, ligesom man ikke kan gardere sig mod, at ens forældre bliver meget syge og plejkrævende.

Vi synes ikke, der er noget forkert i, at kommunerne får en øget mulighed for at hente pengene hjem f.eks. ved anvendelse af de samme regler, som gælder for opkrævning af skatter, men det har jo kun effekt i de tilfælde, hvor der er penge at hente. Til gengæld kan vi ikke støtte ideen om at forhøje aldersgrænsen for sammenføring af forældre, og vi kan heller ikke støtte reglen om, at man skal have haft ophold i Danmark i 7 år, før man kan få familiesammenføring. Vi kan ikke se, at der er nogen økonomiske argumenter for det, så hvorfor gør man det? Man må spørge sig selv, hvad det er for et menneskesyn, der ligger bag disse for-

slag. Det ligger langt fra synspunkterne i EF's og FN's menneskerettighedserklæringer, for her tales der om familiens enhed og imod de forhindringer, som splitter familierne op.

Med hensyn til reglerne om sammenføring af ægtefæller kan vi støtte forslaget om, at begge personer skal være fyldt 18 år. Vi ser ingen grund til ikke at sætte ind over for barnebrude, hvad enten det er indvandrere, der gifter sig med ganske unge personer, eller det er danske mænd, der gifter sig med ganske unge thailandske kvinder, for vi skal jo huske, at langt de fleste familiesammenføringer drejer sig om danskere, der får sammenført deres familie. Men her er der også tanker, som vi i SF ikke kan støtte. Syvårsreglen har jeg allerede omtalt under afsnittet om forældresammenføringen, og ingen, der har prøvet at savne sin kæreste, vil kunne fatte, at vi nu skal have regler, der kan få den konsekvens, at personer skal vente 7 år på hinanden. Jeg kan huske fra min barnheds bibelhistorie, hvordan man gjorde meget ud af, at Jakob ventede 7 år på Rakel, og så fik han hende endda først efter 14 år. Det er ren middelalder!

Vi tror heller ikke på, at man forhindrer proformaægteskaber ved at ændre kravet om 2 års ægteskab for at få opholdstilladelse efter skilsmisse til 4 år. Det ser snarere ud til, at vi skaber en masse tragedier for de kvinder, som nu bliver fanger i et ægteskab, hvor de måske udsættes for vold. Mange har intet at vende tilbage til i hjemlandet efter et mislykket ægteskab i Danmark, og hvis der oven i købet er børn i ægteskabet, er det dobbelt tragisk. Jeg synes, ministeren skal se på det en gang til, og jeg vil anbefale, at man følger EF-Parlamentets henstilling nummer 59, hvor man specielt er opmærksom på indvandrerkvinders retsstilling, og hvori det siges:

»Medlemsstaterne bør se nærmere på, hvordan de kan afhjælpe problemerne for indvandreres ægtefæller og familiemedlemmer, der mister deres opholdsret som følge af skilsmisse eller separation, ved at give disse selvstændig opholdsret efter en periode på 2 år i det pågældende land.«

Hele området vedrørende opholdstilladelse og inddragelse af samme har jo været genstand for en større udveksling af pressemeddelelser og breve ombudsmanden og Justitsministeriet imellem, og nu foreslås der nogle justeringer.

[Pernille Frahm]

Jeg er enig i, at området skal afklares, og at vi skal fastholde en eller anden form for uvildig instans til at træffe de endelige afgørelser. Jeg vil gerne høre forskellige eksperter vurderinger af det, der er foreslået her, og jeg regner med, at der vil blive lejlighed til det i udvalgsarbejdet.

Med hensyn til den foreslåede ændring af § 32 må vi også undersøge her, om det er den rigtige model. Det er også SF's mening, at vi skal have en hurtigere sagsbehandling i asylsager, og her kunne Justitsministeriet jo også selv gøre en indsats. Vi vil ikke have en hurtigere sagsbehandling på bekostning af retssikkerheden. Jeg skal også lige nævne forslaget om at ændre forretningsgangen med hensyn til ambassadeflygtninge efter § 7, stk. 4. Vi kan ikke se noget til hinder for at stramme op på dette punkt; en så åbenlys sag, hvor en person ikke opfylder de nævnte betingelser med hensyn til tilknytning til Danmark, må kunne afgøres på stedet.

Efter avisskriverierne om svindel med bistandshjælpen og fremstillingen af en livlig trafik over grænserne er der fra flere sider blevet foreslået en bedre kontrol med udlændinges identitet, og nu kommer justitsministeren altså med et forslag om at tage udlændinges fingeraftryk. Jeg og mit parti er helt indforstået med, at bryder man loven, skal man straffes. Men her er der tale om at kriminalisere en hel gruppe mennesker, som kun har det til fælles, at de af en eller anden grund ikke kan eller vil leve i deres eget land, og denne kriminalisering skal retfærdiggøres med enkelte svindlers virksomhed. Jeg vil gerne gøre justitsministeren opmærksom på, at skattesvindler og spritbilisme medfører langt større udgifter for det danske samfund, og som borgere i dette land er vi vel alle potentielle skattesnydere eller spritbilister, men jeg har ikke hørt noget forslag om at tage mit eller justitsministerens fingeraftryk. Jeg har heller ikke set, at man vil foreslå tilsvarende registrering af bistandsmodtagere, som teoretisk set kunne være potentielle socialbedragere, eller af posemænd og -kvinder, som ofte lever i en anden kommune end den, de er registreret i, for slet ikke at tale om de borgere, der bor i skattely i Hørsholm Kommune. Jeg har ikke hørt, at man vil aftvinge disse folk deres fingeraftryk.

Til sidst vil jeg lige sige lidt om immigration. Det er muligt, at Danmark skal åbne for en vis immigration, som justitsministeren er inde på i bemærkningerne på side 15. Jeg kan bare ikke for min død forstå, hvorfor vi specielt er forpligtet over for Hongkongkinesere. Denne rest fra den engelske imperialismen i Asien må først og fremmest være et problem for briterne selv. Der er mange, langt mere nærliggende problemer, f.eks. borgere fra den tidligere Sovjetunion eller Jugoslavien, som ikke er flygtninge i udlændingelovens forstand, men har alle mulige gode grunde til at ville forlade deres ofte krigshærgede og ruinerede land. Her er tale om mennesker, som ikke bare flygter af bekvemmelighed, men for at overleve, men alligevel ikke kan betegnes som flygtninge. Det kunne vi snarere tale om.

Tom Behnke (FP):

Så kom forslaget endelig, og forventningens glæde var stor her op til dagen, hvor man fik lov til at læse lovforslaget. Men efter at have læst lovforslaget må jeg sige, at skuffelsen er større end forventningens glæde.

Det lovforslag, der er fremsat fra justitsministerens side, lever langt fra op til de løfter, der blev givet fra ministeren og fra politikere fra regeringspartierne, specielt hvis man studerer pressen. Der er slet ikke tale om de stramminger. Og jeg vil også sige, at med de trusler, der har været fremme fra Venstres side – eller løfter, som vi betegner det – om, at hvis det her forslag ikke bliver vedtaget, skal der udskrives folketingsvalg, så er grundlaget meget, meget tyndt.

Havde man nu, som vi trænger til, lavet en mærkbar opstramning af udlændingeloven og den så blev nedstemt, så ville der have været basis for, at vi kunne tage et folketingsvalg, og det ville vi også være med til, men det er ikke tilfældet.

Regeringen anfører på side 6 i redegørelsen om indvandrerpolitikken, at regeringen finder, at behandlingen af asylsager bør fremskyndes og styrkes væsentligt. Der foreslås således såvel administrative som lovgivningsmæssige initiativer på dette område.

Må jeg have lov til at spørge justitsministeren: Hvor bliver disse initiativer af? De findes jo ikke i det foreliggende lovforslag, nr. L 257.

[Tom Behnke]

Hvis man ser på de muligheder, der er, for at en asylansøger kan få prøvet sin sag, så starter det normalt hos politiet, derefter går sagen til den centrale politiafdeling, så til Direktoratet for Udlændinge, til Dansk Flygtningehjælp, til Flygtningenævnet, til justitsministeren og endelig til ombudsmanden. Hvis man får nej i alle syv instanser, kan man prøve igen i de fem sidstnævnte.

Tidligere var det endda således, at hvis man igen fik nej i disse fem – og så er vi oppe på, at man har fået afslag 12 gange – så skulle man have prøvet sagen igen i to instanser efter § 31, men den er heldigvis forsvundet.

Hvorfor går man ikke tilbage til den udmærkede lovgivning, vi havde før 1983, hvor det var muligt allerede ved grænsen at afvise de pågældende, når ansøgningen var totalt grundløs?

I småtingsforslaget fra justitsministeren, som vi her har til debat, kan Fremskridtspartiet selvfølgelig godkende nogle af de småting, der er i forslaget, bl.a. forslaget om optagelse af fingeraftryk, således at vi kan komme det snyderi til livs, den svindel, der foregår blandt udlændinge i de nordiske lande.

For så vidt angår familiesammenføring af forældre over 65 år vurderer vi, at det selvfølgelig er bedre end forældre på 60 år; men det er efter Fremskridtspartiets mening urimeligt, at der overhovedet skal ske en familiesammenføring af forældre.

Jeg synes også, at det er urimeligt af hensyn til forældrene. At komme til et fremmed land i så høj en alder, hvor der ikke går mange år, før man skal på plejehjem eller lignende, er ikke rimeligt. Man har ikke mulighed for at lære at tale sproget, og man kan så være isoleret på et plejehjem uden at kunne sproget i det nye land, man er kommet til.

Vi synes, det vil være synd for de pågældende fremmede, at de kommer her til Danmark, og vi vil derfor foreslå, at det slet ikke skal være muligt at få familiesammenføring med forældre.

Vi mener, det er i orden, at det foreslås, at den person, der er i Danmark, skal påtage sig at forsørge ansøgeren til familiesammenføring. Men hvor længe skal vedkommende kunne garantere? Og hvad sker, hvis det alligevel ikke kan lade sig gøre efter nogle få måneder? Der står ganske vist i lovforslaget, at kommunalbe-

styrelsen kan inddrive pengene efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter. Men vil man gøre det? Og hvad sker, hvis man ikke gør det? Hvad sker, hvis vedkommende reelt ikke har nogen penge? Hvad er konsekvensen så? Vi mener, at der skal være en tilføjelse om, at hvis det ikke sker, skal den pågældende fremmede kunne udvises.

Under alle omstændigheder mener vi, at det vil være på sin plads, at vi i hvert fald får sat en tidsbegrænsning ind i forslaget.

Vi vil også gerne spørge ministeren, hvor mange personer dette miniatureforslag – kald det en opstramning – reelt vil komme til at berøre. Når man ændrer aldersgrænsen fra 60 til 65 år, er det jo ikke mange, der er tale om set i forhold til, hvor mange forældre over 60 år der bliver familiesammenført i dag.

Og med hensyn til de andre småjusteringer, der er i lovforslaget, hvor mange personer er det så egentlig, det drejer sig om, når vi sammenholder det med, at der årligt kommer flere tusinde til den danske grænse?

Det, at man sætter grænsen på to år op til de fire år for at få en permanent opholdstilladelse, er naturligvis bedre end de to år. Men det er Fremskridtspartiets holdning, at når man kommer til Danmark som flygtning, så har man flygtningestatus lige indtil den dag, hvor man får et dansk statsborgerskab, og dermed skal det også være muligt helt frem til, at den pågældende fremmede får dansk statsborgerskab, at udvise vedkommende, hvis der bliver normaliserede og fredelige tilstande i hjemlandet.

Vi savner også, at justitsministeren kommer med et ændringsforslag til § 42, der omhandler udvisning af fremmede. Hvorfor har vi ikke set nogle forslag til stramning af denne paragraf for så vidt angår f.eks. kriminelle udlændinge?

Kriminaliteten blandt udlændinge er høj, og Fremskridtspartiet mener, at det er en fatal fejl, at justitsministeren ikke har medtaget en ændring af såvel § 42 som §§ 22, 23 og 24. Vi har jo hørt om kriminelle udlændinge, der får opholdstilladelse i stedet for at blive udvist. Men også blandt udlændinge med opholdstilladelse bør udvisning kunne ske efter ubetinget fængselsstraf.

Der er ingen grund til, at vi i Danmark importerer kriminelle, og vi skal i hvert fald ikke give ophold til de kriminelle endsige, som det

[Tom Behnke]

sker gang på gang, give dem dansk statsborgerskab, til trods for at de har overtrådt lovgivningen.

Vi mener også, at det vil være hensigtsmæssigt af hensyn til de øvrige fremmede i Danmark, at de, der ikke kan finde ud af spillereglerne her, bliver udvist af landet, således at de ærlige fremmede, der er i landet, kan få nogle tålelige forhold.

Jeg nævnte det ene »kan«, hvor kommunalbestyrelsen kan gå ind og opkræve pengene hos garanten, når man laver en forsørgelseskontrakt. Men når man læser forslaget igennem, er der utallige gummiparagraffer med: man »kan«, og man »bør« osv.

Når vi nu skal have en opstramning, hvorfor så ikke stramme helt op, så det er klokkerent for enhver, hvad der står i lovgivningen, og hvad konsekvenserne bliver af lovgivningen. Det kan man ikke forudse, når der i lovgivningen står, at man »kan«, og at man »bør«.

Alt i alt mener vi, det er en utrolig tynd kop te, man her har lanceret, efter at man igennem adskillige måneder, ja, år har proklameret, at nu skal der en stramning til, en mærkbar stramning. Det er ikke det, vi ser her, og det vil betyde, at vi fra Fremskridtspartiets side vil stille en række ændringsforslag, således at det bliver en reel opstramning af lovgivningen og ikke bare nogle tynde ord på et stykke papir.

Mimi Jakobsen (CD):

Vi har fra CD's side tit og ofte skældt ministeren ud for, at det tog så lang tid, før det her forslag kom frem, så det vil jeg ikke bruge tale-tid på i dag.

Man må så give ministeren så meget, at man må sige, at der – efter den debat, vi havde i december måned – er ting, som ministeren har sorteret fra, har lagt øren til og har erkendt ikke havde nogen stor fremtid for sig i Folketinget. Her tænker jeg først og fremmest på kvoteordningen, som jeg er meget tilfreds med at ministeren har pakket ned, hvor den hører hjemme.

Jeg kan ikke rigtig vurdere, om det nu er syvårsreglen, vi skal have som erstatning for kvoteordningen. Jeg synes, der er meget, der tyder på, at den ikke vil vække latter og sang her i salen. Jeg kan i hvert fald sige for CD's vedkommende, at vi må afvise denne syvårsregel.

Ministeren har nu valgt at tale om en begrænsning af familiesammenføringerne og en effektivisering af sagsbehandlingen, og det gør vi så.

Med hensyn til familiesammenføring af forældre – mange ordførere har allerede sagt det – skal det med hver gang, hvor få tilfælde det drejer sig om. Jeg synes derfor, det må være rigtigt at spørge, om det virkelig er nødvendigt, at man skal have så megen ændring for så lidt.

Begrundelsen i lovforslaget for ændringen fra 60 år til 65 år mener jeg i hvert fald er sygelig. At det skulle være nemmere at integrere mennesker, der kommer hertil i 65-årsalderen end i 60-årsalderen, forekommer ikke umiddelbart indlysende. Det kan være, de gør mindre vrøvl, men at de skulle være nemmere at integrere, tvivler jeg på. Argumentet med, at det svarer mere til det tidspunkt, hvor danske mennesker begynder deres otium, holder heller ikke en halv meter. Jeg vil tro, at den gennemsnitlige pensionsalder i Danmark er 62-63 år. Det er ikke 67 år, og det er heller ikke 65 år; det er væsentlig lavere. Så jeg synes ærlig talt ikke, den regel er meget bevendt.

Med hensyn til ægtefællerne står vi meget gerne ved det, vi allerede tilkendegav, sidst vi behandlede disse sager, nemlig at CD er parat til at begrænse børneægteskaberne. Jeg er ikke enig i det, der meget fordømmende står i bemærkningerne til forslaget om, at det er helt forkert, at man gør sådan osv. Det synes jeg egentlig ikke tilkommer os at bedømme. Det, vi kan sige i Danmark, er, at man kan gifte sig, som man nu har tradition for osv., det kan vi tænke om, hvad vi vil, men ifølge danske regler giver det ikke anledning til familiesammenføring. Det synes jeg er et fair synspunkt, og det vil vi gerne bakke op.

Syvårsreglen med hensyn til udenlandske ægtefæller har jeg også nævnt. Det kan vi ikke acceptere. Med hensyn til asylsøgerne vil jeg gerne spørge: Hvor stort er dette problem? Hvor mange asylsøgere gifter sig faktisk? Det har jeg ikke i skydingen kunnet finde tallet på. Hvis man har en sagsbehandlingstid på 2-3 år, mener jeg, at denne regel er dybt betænkelig. Det må jeg sige. Kom man ned på en sagsbehandlingstid på 3 måneder, ville jeg se mere lempeligt på det. Først og fremmest må vi have noget uddybende materiale om det her. Det er muligt, det står et sted, og så beklager jeg, at

[Mimi Jakobsen]

jeg ikke har fundet det frem, men det er noget, vi vil interessere os for. Jeg bryder mig ikke om tanken om, at der er nogle mennesker, der ikke må de mest indlysende naturlige ting, som alle andre i øvrigt har ret til.

Fra CD's side ser vi positivt på de nye skærpede forsørgelseskrav, altså spørgsmålet om, at det nu skal godtgøres – og ikke bare skrives under på – at man kan påtage sig forsørgelsen. Det er irriterende med de sandsynligvis ganske få sager, men vi vil gerne gå så langt som til at sige, at hvis man afgiver et løfte om, at man kan forsørge dem, det drejer sig om, så må det også være i orden, at de sociale myndigheder finder ud af, om det er holdbart.

Proformægteskaber er CD imod. Det var vi også sidst, vi drøftede det. Hvem er ikke det? Jeg er meget i tvivl om, om det har den store effekt at hæve grænsen fra 2 år til 4 år, men skal vi gøre det, må jeg i hvert fald sige til justitsministeren, at det bliver ikke uden en helt klar undtagelsesregel for de kvinder, som bliver ramt af vold, og som har valget mellem at leve i et horribelt ægteskab i to år eller at blive udvist. Det må jeg sige. Jeg ser i bemærkningerne til lovforslaget, at der er nævnt undtagelsestilfælde, hvor der er tale om, at den herboende dør eller kommer i fængsel eller på hospitalet. O.k. Men det er ikke godt nok. Vi må have en helt klar undtagelsesbestemmelse, der sikrer specielt de kvinder, der kommer i denne situation. Vi har stribevis af eksempler – f.eks. fra Kvindehemmet på Kastelsvej, som jeg tror alle kender – på kvinder, der kommer ind i den her situation. Vi kan ikke have de forhold gældende. Så hvis vi overhovedet skal drøfte en forøgelse af kravet til de 4 år, må det være med denne undtagelse. Det er ultimativt, vi kan ikke lade de kvinder i stikken på den måde.

I øvrigt vil jeg gerne bede om ministerens vurdering af, om der ikke er en mulighed for, at man i stedet kunne se på strafferammen for de forhold, hvor man opdager, at der har været penge mellem folk, hvor man decideret laver økonomisk forretning ud af at gifte sig med en, der skal have en opholdstilladelse. Jeg vil gerne have, vi undersøger, om man ikke ad den vej kunne gøre nok så meget i stedet for fire-årsreglen.

Med hensyn til effektivisering må jeg sige, at det vil vi jo gerne alle sammen. Af hensyn til alle parter er det naturligvis rimeligt at få bragt

den sagsbehandlingstid så langt ned, som den overhovedet kan komme. Men vi må som andre ordførere selvfølgelig tage det forbehold, at det skal være under hensyntagen til retssikkerheden. Det skal være under hensyntagen til, at det kan være besværligt overhovedet at få oplysninger frem i disse sager inden for et meget kort tidsrum, og derfor kan alt ikke ekspederes fra den ene lørdag til den anden mandag.

Men dér, hvor man kan effektivisere, uden at retssikkerheden bliver tilsidesat, vil vi gerne være med. Er det f.eks. rigtigt, som jeg har hørt – og det kan ministeren tage stilling til en anden dag måske – at man tit oplever, at en asylsøger først får et mundtligt afslag på sin ansøgning, men så kan der gå 3-4 måneder, før det skriftlige afslag kommer? Det synes jeg ikke er rimeligt. Så må man da oppe sig lidt og se at få skrevet det afslag, så snart man har meddelt afslag mundtligt. Der kan være ressourcemæssige grunde til, at det ikke går hurtigere, men det bør gå hurtigere, hr. minister. Det vil vi meget gerne drøfte nærmere.

Det med fingeraftrykkene synes jeg er utrolig svært. Jeg er meget enig med SF's ordfører og i øvrigt også med fru Birthe Rønn Hornbech, som sagde, at vi skal passe på med, hvor meget vi udsætter folk for, der kommer hertil, og som har været vant til det dér med fingeraftryk og fotografering forfra og i profil osv. De har i mange tilfælde været udsat for en rystende behandling dér, hvor de kom fra, så lad os lige tænke over, hvad det er, vi møder dem med, når de kommer hertil. Jeg vil ikke afvise det 100 pct., for det er selvfølgelig et problem for os alle sammen, at der opstår disse irriterende enkeltsager på grund af nogle, der svindler, så det gør ondt på os alle sammen. Men vi må drøfte det under udvalgsbehandlingen, mere kan jeg ikke sige.

Jeg ved ikke, om det var CD, fru Birte Rønn Hornbech henviste til vedrørende Flygtningegenævnets status og sammensætning. Jeg vil gerne melde mig som en af dem, der nævnte det. Jeg synes, at de senere års udvikling har vist – og jeg skal ikke nævne nogen specielle sager – at spørgsmålet om asyltildeling egner sig ufattelig dårligt til politiske slagsmål. Vi er i CD meget indstillet på at overveje, om vi ikke kunne få lagt den endelige afgørelse over til Flygtningegenævnet. Vi skal måske så drøfte sammen-

[Mimi Jakobsen]

sætningen af Flygtningenævnet. Men erfaringerne viser, at det bliver for tilfældigt, det giver ikke en betryggende situation, og det bliver af og til et spørgsmål om nogle, der kender nogle, der kan henvende sig osv., osv., osv. Så jeg var meget glad for, at fru Birthe Rønn Hornbech nævnte det, og jeg håber, vi kan tage det aspekt op med ministeren i løbet af udvalgsarbejdet.

Jeg vil slutte af med den almindelige salmesang om, at jeg håber, vi kan få et bredt flertal inden sommerferien, og at det så kan holde i nogle år.

Niels Helveg Petersen (RV):

Da mit partis ordfører, fru Elisabeth Arnold, er forhindret i at være til stede, skal jeg i hendes sted og på mit partis vegne gøre nogle få bemærkninger. Fru Elisabeth Arnold har under behandlingen af sager tidligere på dagsordenen mere udførligt gjort rede for Det Radikale Venstres principielle synspunkter, og derfor skal jeg fatte mig kort.

Lad mig først fremhæve, at Det Radikale Venstre finder det fantastisk vigtigt, at der foretages en opstramning af sagsbehandlingen. Der er ikke nogen, der har glæde af, at sagsbehandlingen ikke er strammest muligt, at den ikke gennemføres så hurtigt og så præcist som muligt, og vi vil med stor glæde medvirke til alt, hvad der kan bidrage til en forbedret og en hurtigere sagsbehandling, uden at det går ud over væsentlige retssikkerhedsgarantier.

Jeg forstår på ministeren, at han er af samme opfattelse, at der i sig selv er et retssikkerhedshensyn i en hurtig sagsbehandling. Det er en tankegang, en synsmåde, som vi meget støtter.

Det har jo gang på gang været et grundproblem i en række asylsager, at den samlede sagsbehandling – af hvad årsag det end kan være – har været for langvarig, og det har i virkeligheden stillet myndighederne over for meget vanskelige afgørelser, når først sagsbehandlingen er blevet langvarig.

Der er i og for sig ikke tale om vidtgående ændringer i lovgivningen for at stramme sagsbehandlingen op. Der er snarere tale om flere ressourcer, større energi i en praktisk, ordentlig tilrettelæggelse af sagsbehandlingen. Det har mit partis meget store tilslutning.

Vurderet som helhed må man sige, at regeringens, ministerens forslag ikke er så forfærdelig vidtgående. Tidligere antydninger i be-

slutningsform her i Folketinget om, at der f.eks. skulle gennemføres kvoteordninger er jo væk fra lovforslaget, og jeg vil gerne notere på kreditkontoen, at dette forslag ikke er gentaget i lovforslaget. Jeg mener heller ikke, det ville have nogen særlig mulighed for at blive gennemført.

Det Radikale Venstre finder, at der i forslaget er ting, vi bryder os om, og ting, vi bryder os mindre om. Der er forslag om, at man i lovgivning skal forhindre de såkaldte barnebrude. Det forslag finder vi sympatisk nok; vi har givet udtryk for det ved adskillige lejligheder.

Vi er derimod meget imod en forøgelse fra 2 til 4 år af hjemsendelsesfristelserne ved de såkaldte proformaægteskaber. Jeg er enig med andre ordførere i, at det kan føre til meget ulykkelige forhold for nogle mennesker, hvis man ændrer denne frist.

Vi har også betænkeligheder ved 7-års-reglen, selv om vi har meget svært ved at se den praktiske rækkevidde af den nye foreslåede 7-års-regel. Min vurdering er den, at den nok ikke ville have så stor praktisk betydning. Og spørgsmålet er derfor: Skal den så gennemføres? Er den kun af symbolsk rækkevidde – ifølge ministeren? Eller er det noget, der har praktisk betydning? Det er noget, udvalget må prøve at vurdere.

Vi er meget interesseret i en virkelig grundig og ordentlig diskussion med ministeren om forsørgelsesreglerne. Vi har ingen interesse i – og ingen kan have en interesse i – at disse forsørgelsesregler ikke indrettes mest hensigtsmæssigt, at man ikke søger at undgå misbrug. Jeg har noteret mig, at Kommunernes Landsforening har fremført synspunkter på området. Jeg synes, man skal se på, hvorledes forsørgelsesreglerne virker i det praktiske liv i dag, og drage lære af, hvad kommunerne har gjort af erfaringer.

Jeg vil ikke gå længere ned i enkeltheder i forslaget, men jeg vil gerne sige, at ud fra mit partis synspunkt er der god mening i – og der er god vilje fra vores side – at prøve på at nå til et resultat.

Det Radikale Venstre deltog ikke i gennemførelsen af udlændingeloven i 1986. Vi er klar til at gøre et forsøg på at nå til en forståelse med regeringen og andre partier i denne omgang. Vi er rede til at gøre forsøget, men selvfølgelig ikke på en måde, som tilsidesætter væ-

[Niels Helveg Petersen]

sentlige principielle og retssikkerhedsmæssige synspunkter, som Det Radikale Venstre vil værne om.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Et enkelt spørgsmål til hr. Niels Helveg Petersen – og for den sags skyld også til et par af de tidligere ordførere – nemlig i forbindelse med det at ændre 2-års-reglen til en 4-års-regel eller for den sags skyld en hvilken som helst anden regel.

Hr. Niels Helveg Petersen og hans parti er imod det. Det vil jeg gerne have argumenterne for. Jeg har altid opfattet den regel som, at det var noget med, at det land, man nu var kommet til, eksempelvis Danmark, skulle man selvfølgelig have lov til at blive i, hvis man havde fået opholdstilladelse og man havde en nærmere tilknytning til det land end det sted, man oprindeligt kom fra. Det er ikke flygtninge, vi snakker om her, det er alle andre.

Hvis jeg laver modspørgsmålet og tager mig selv eller en hvilken som helst anden dansker, som af en eller anden grund tog til Arabien, til Sydamerika, til Østen eller et andet sted og boede dér i 2 eller 3 år, eksempelvis i et ægteskab, og så den situationen, som var årsag til, at man var kommet derud, pludselig ophørte. Så ville jeg spørge mig selv, om min tilknytning – eller hr. Niels Helveg Petersens tilknytning – til f.eks. Japan eller Arabien var større end tilknytningen til det land, hvor man havde boet i 20, 30, 40 eller 50 år. Mit svar vil helt klart være, at det vil selvfølgelig være det land og den kultur, man er født og opvokset i. Derfor har jeg meget svært ved at se, at man, blot fordi man har boet her i 2 år, så skulle have større tilknytning hertil og derfor også et retskrav på at blive i Danmark resten af sit liv.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Der er nok den forskel både for hr. Niels Helveg Petersen og hr. Helge Adam Møller, at de, dragende til udlandet og blivende fraskilt, næppe ville være – hvis jeg må bede om hr. Helge Adam Møllers opmærksomhed – næppe ville være i den situation, som de filippinske eller thailandske kvinder, der bliver hentet til Danmark af danske mænd, er i: at når de blev

skilt på grund af vold, når de ikke kunne holde det ud længere, så var deres alternativ prostitution i hjemlandet.

Jeg tror, at både hr. Helge Adam Møller og hr. Niels Helveg Petersen ville have andre forsørgelsesmuligheder, hvis de vendte tilbage til Danmark efter et ophold i udlandet.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg synes, hr. Helge Adam Møller skulle interessere sig lidt for nogle af de rapporter, redegørelser, der er kommet fra danskere, som har beskæftiget sig med de kvinders situation, som der her er tale om, kvinder, som, hvis man forlænger fristen fra 2 til 4 år, låses yderligere fast i forhold for en meget lang periode, som er aldeles uværdige for dem, som derfor er meget ulykkeligt stillede i dette land, hvor de ikke kan komme ud af forholdet, og meget ulykkeligt stillet, hvis de skal vende tilbage til deres hjemland.

De rapporter, vi får om vilkårene for sådanne kvinder, gør, at Det Radikale Venstre i hvert fald ikke synes, at vi vil tage ansvaret for en forlængelse af hjemsendelsesfristen i disse tilfælde. Det er baggrunden. Der er nok af dokumentation for, hvilke uheldige virkninger en forlængelse ville have. Den vil også kunne fremskaffes for hr. Helge Adam Møller under det videre arbejde.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Vi er tilbage ved ordførerrækken.

Kofod-Svendsen (KRF):

Da vi i 1984 fik en ny udlændingelov, byggede den på nogle ægte medmenneskelige principper og grundholdninger, hvor vi som et rigt land, et land, som på mange måder er privilegeret, har en forpligtelse til at deltage i at hjælpe nogle af de mange, som på grund af forfølgelse af en eller anden art ikke længere vil kunne være i deres hjemlande. Denne medmenneskelige forpligtelse bør vi fortsat værne om og ikke give slip på.

Vi ændrede loven i 1985, hvor der var nogle ting, der skulle administrativt ændres, og i 1986. Og nu, hvor der atter er lagt op til en ændring, skal vi gøre det i lyset af, at vi har en medmenneskelig forpligtelse, og at der er 15,

[Kofod-Svendsen]

16, 17 mio. mennesker i verden, som ikke kan bo i det land, i det område, hvor de er født og opvokset.

Det første, vi må gøre, er bl.a. gennem vores bistandspolitik at understrege menneskerettighedsaspektet, så de tyranner, der findes – og der findes desværre stadig mange af dem – kan få mindsket deres indflydelse til gavn for dem, der er forfulgt. Men selv om vi gør aldrig så meget forebyggende, er der nogle, som kun kan leve et liv i ægte frihed og fred ved at flygte, og det er i det lys, vi skal udforme vores udlændingepolitik.

Når det er sagt, skal jeg tilføje, at vi samtidig skal udforme den, så vi hjælper dem, der har størst behov for hjælp. Og for så vidt angår de gode regler, som vi har, og som bliver misbrugt af få, ja, dér skal vi hindre misbrugene. Det er også til gavn for de mange, som har brug for det, der er meningen med de flygtningeregler, vi opstiller.

Det er i det lys, vi skal se det, og er der tale om nogle utilsigtede brug, så skal vi fjerne dem. Men det gælder samtidig, at enhver lov jo er en gennemsnitsbestemmelse, og vil man gerne gøre den god for nogle grupper, er der en risiko for, at nogle andre kan overudnytte den. Hvis man især vil satse på overudnyttelsen, misbrugene, og sige, at dem skal vi til livs, så kan man gøre loven for restriktiv over for andre grupper, så nogle kommer i klemme.

Og det er i denne balancesituation vi står, når vi skal drøfte udlændingelov, når vi skal drøfte skattelove, sociallove og lignende love. Hvis man i den grad bliver paralyseret af misbrug, mener jeg, man kan lave for kraftige stramninger. Men omvendt, hvis man slet ikke tør lave nogle stramninger, vil man også kunne stille for mange ressourcer til rådighed for misbrug. Det er med denne overordnede målsætning, jeg vil kommentere nogle af forslagene, som regeringen er kommet med. Jeg hilser også velkommen, at det forslag til kvotestyring, som vi debatterede i efteråret, er taget ud.

Så er jeg ligesom de tidligere ordførere meget optaget af, hvordan vi kan forkorte sagsbehandlingstiden, for her står vi over for en udfordring, hvor man både af menneskelige og økonomiske grunde bør afkorte sagsbehandlingstiden. Jeg er med i et lokalt flygtningearbejde, og for godt en uge siden var jeg sammen med en, som var kommet hertil for ca. 2 år si-

den, og vedkommendes sag var endnu ikke færdigbehandlet. Det er en belastning for den pågældende, men det er også dyrt.

Vi er alle sammen enige om, at vi må afkorte sagsbehandlingstiden, men det er sværere end som så, for vi vil også gerne stå vagt om en række retsgarantier og give nogle ankemuligheder. Det betyder, at vi i første omgang må stille nogle flere ressourcer til rådighed, som kan betyde en besparelse på længere sigt. Vi må også se på ankemulighederne, og jeg tror, at vi i højere grad, end vi har gjort, skal lade Flygtningenævnet have den endelige afgørelse. Den flytning til Justitsministeriet, der skete i 1986 af Flygtningenævnets kompetence med hensyn til udvisning, mener jeg det er rigtigt at flytte tilbage til nævnet.

Så har jeg, som også bl.a. fru Birthe Rønn Hornbech var inde på, med interesse bemærket, at den nuværende ombudsmand selv har gjort sig til talsmand for, at man ikke skulle kunne anke en afgørelse i Flygtningenævnet over for ombudsmanden. Jeg tror, vi kunne afkorte sagsbehandlingstiden ved at lytte til det kloge forslag, som er kommet fra ombudsmanden selv. Som fru Birthe Rønn Hornbech nævnte det, har vi fået en afhandling om det i Retsudvalget – jeg tror, det var så sent som i går. Det synes jeg vi skal overveje. Vi kan oven i købet gøre det, uden at vi behøver at have nogen som helst debat om, at man herved afskærer ombudsmanden fra nogle muligheder, idet det er et forslag, han selv har fremsat.

Så kan vi også vurdere Flygtningenævnets sammensætning, om man i højere grad end nu, hvor der er en dommer som formand, skulle inddrage dommere, så det i endnu højere grad blev markeret, at der her er tale om en dømmende myndighed, at det ikke bare er domstolslignende, men at det i højere grad er en domstol – altså om der i stedet for ministerielle repræsentanter i højere grad skulle være nogle dommere. Så er spørgsmålet, om vi har dommerressourcer til det. Tiden ville være den samme, hvad enten det var en repræsentant fra Socialministeriet, Udenrigsministeriet, Justitsministeriet eller en dommer. Men hvis det i højere grad var dommere, var det i hvert fald endnu en begrundelse for, at der ikke var nogen yderligere ankemulighed. Jeg synes, vi skulle se på det.

[Kofod-Svendsen]

Så er der nogle af de konkrete forslag. Begrænsning af og afvisning af børneægteskaber har vi talt om i flere år, og vi har gentagne gange opfordret regeringen til at komme med forslag herom, så vi er godt tilfredse med, at det nu kommer. Hvad angår proformaægteskaber, vil vi jo alle sige, at det ikke kan være rigtigt, at nogen skal gifte sig til en opholdstilladelse, som man ellers ikke kunne få. Spørgsmålet er, om man inden for de gældende regler kan gribe yderligere ind, for vi kender jo også til, at der er ting, som er forbudt, men som alligevel sker. Jeg vil gerne høre justitsministerens vurdering af, hvad man kan gøre inden for gældende love.

Så foreslår man en forlængelse af fristen for inddragelse af opholdstilladelse fra 2 til 4 år. Jeg har hørt argumenterne imod dette, men omvendt kan man spørge, om netop 2 år er det helt rigtige. Man kunne argumentere for både 1 år, 1½ år, 2½ år eller 3 år. Jeg synes ikke, at nogle af disse tal nødvendigvis er den endegyldige sandhed. Det vil jeg gerne høre lidt nærmere om under udvalgsarbejdet.

7-års-reglen for sammenføring med en ægtefælle bryder jeg mig ikke om ud fra den betragning, at man skal værne om ægteskabet. Også på dette punkt synes jeg, jeg må have nogle nærmere argumenter.

Fingeraftryksforslaget synes jeg også lægger – hvad skal vi sige – et mistænkelighedens skær over en række asylansøgere. Jeg forstår, hvad man vil opnå ved det, for jeg bryder mig heller ikke om – for nu at bruge et understatement – at nogen får bistandhjælp både i Danmark og f.eks. i Norge eller i Tyskland. Men er det alligevel det rigtige instrument at sætte ind mod dette misbrug? Det er igen den afvejning, at når der sker et misbrug, skal vi sætte ind mod det. Men kan vi ikke også over reagere, så vi i forsøget på at sætte ind over for misbrug kommer til at kreere nogle andre følgevirkninger, som vi ikke bryder os om?

Så med hensyn til alderen for, hvornår man har retskrav på at få sine forældre hertil: Ja, det er da klart, at dér kan man selvfølgelig igen vurdere alderen 60 år. Det er et typisk kompromis, for hvis nu min søn gifter sig med en amerikaner, som er enebarn, ville det da ikke være særlig rimeligt, at min søns svigerforældre skulle have et retskrav på at komme til Danmark, fra de var 60 år. Man kunne vel sige, at i

det tilfælde var 70 år nok det rimelige. Men hvis man forestiller sig f.eks. en indisk bondefamilie, som var slidt op som 60-årige, ville 50 år måske være det rigtige. Så de 60 år er nok udtryk for et kompromis. Jeg ville gerne høre ministerens redegørelse for, hvad ændringen betyder i praksis. Afsluttende vil jeg sige, at det afgørende her må være, at man har en reel forpligtelse for at forsørge sine forældre, og at man lever op til det.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg kunne holde et længere indlæg om forskel og ligheder mellem Kristeligt Folkepartis holdning til dette her og så Fremskridtspartiets, men det vil jeg ikke, for jeg tror, at de fleste er klar over det.

Jeg vil gerne spørge hr. Kofod-Svendsen med hensyn til den person, han har talt med, som har ventet på sin afgørelse i to år – jeg er nemlig helt enig i, at det er ganske urimeligt, og at det er usikkert for denne ansøger – men har hr. Kofod-Svendsen spurgt den pågældende, hvor mange gange han eller hun har klaget over afgørelser, der er kommet? For som jeg nævnte i min ordførertale: Hvis man har brugt alle syv instanser og klaget til de fem af dem igen, er man oppe på tolv instanser, og så er vi så langt ude, at vi ved, at alene med at gennemse sagerne og få skrevet en afgørelse vil man nemt kunne være oppe på den tid, vi taler om. Så vores forslag er, at vi får begrænset mulighederne for at klage over en afgørelse, men at vi får truffet en afgørelse så hurtigt som muligt, og at den så er gældende.

Ombudsmanden er lidt inde på det, men som sagt tidligere er Fremskridtspartiets forslag at gå betydelig videre i mulighederne for at begrænse adgangen til at klage.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg kom jo selv med et konkret forslag til at afkorte klagemuligheden.

Det konkrete tilfælde var en afrikaner fra en mindretalsgruppe – det er nogle af dem, jeg har haft ret meget personlig kontakt med i den sidste tid. Det er en asylansøger fra Kenya, der tilhører en meget lille gruppe, og det kan være vanskeligt at vurdere deres situation. Det er

[Kofod-Svendsen]

den politiske udvikling i Kenya, som har produceret flygtninge fra Kenya, og vedkommende havde faktisk ikke anket så mange gange. Det var vanskeligt at finde frem til den konkrete baggrund, som vedkommende var flygtet fra, og jeg erkender, at det gør det vanskeligt. Hvis der er hundrede fra et område, begynder man at få en viden om situationen, men kommer der én fra Uganda, hvor situationen har ændret sig, eller fra Nigeria, kan der være tale om vanskelige afgørelser.

Hvordan man kan forkorte behandlingstiden, ved jeg ikke. Jeg tror ikke, at der er nogen af os, der har fundet de vises sten, men jeg tror, at vi alle vil presse på. Måske kunne der være et vist internationalt samarbejde for at få oplysninger fra andre, som har mere kendskab til forholdene.

Der kan også i nogle tilfælde være et ret stort tolkeproblem, hvis de asylansøgere, der kommer, har en særlig dialektal baggrund.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Tom Behnke antydede i sit spørgsmål, at det var, ligesom de lange sagsbehandlingstider hang sammen med de utallige klagemuligheder, det, at man beder om at få sin sag genoptaget og genoptaget. Det er det, vi altid hører, når vi taler om sagsbehandlingstider.

Men jeg vil gerne gøre hr. Tom Behnke opmærksom på, at vi i Retsudvalget har fået nogle oversigter og statistikker, som viser, at 10 pct. af sagerne har taget mere end 20 måneder i 1. og 2. instans, altså i Direktoratet for Udlændinge og i Flygtningenævnet, og 36 pct. af sagerne har taget mere end 15 måneder. Det er jo det, vi taler om, og det er, inden genoptagelse af anmodninger etc. etc. er kommet på tale.

Så vil jeg gerne medgive hr. Tom Behnke, at der har været advokater – og jeg skal ikke her sige, hvad deres motiver har været, men advokater bliver jo gennemgående betalt for deres arbejde – som ud til sidste teoretiske mulighed har opfordret deres klienter til at bede om genoptagelse, klagefornyelse osv. osv. Om disse advokater vil jeg blot sige, at de gør asylansøgerne en bjørnetjeneste. Men problemet er, at den helt generelle sagsbehandling har taget alt, alt for lang tid, og det er ikke på grund af genoptagelse og klagesager.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg er helt enig med fru Dorte Bennedsen i – og det viser jo de faktiske tal, der ligger på bordet – at også sagsbehandlingstiden i de enkelte instanser skal skrues væsentligt ned, ingen tvivl om det. Men det, jeg også påpeger, er, at det ikke bliver bedre af, at man har mulighed for at blive ved med at klage igen og igen. Hvis vi i 1. og 2. instans har en sagsbehandlingstid på 20 måneder og det fortsætter i de næste instanser – og man kan nå at klage i 14 eller 12 instanser – kan enhver jo begynde at regne på, hvor mange år man kan være i Danmark, før man har fået det endelige afslag. Det er den sammenhæng, jeg påpeger.

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til ordførerne for den tilslutning, der er blevet givet til en lang række af lovforslagets elementer. Der har – hvis jeg må bruge det udtryk – fra begge sider i salen været kritik af en række af lovforslagets dele, og det viser, synes jeg, set fra min stol, at balancen i forslaget, som vi har tilstræbt fra regeringens side, og som er det holdningsmæssige grundlag i de to regeringspartier, er nået meget godt i det forslag, vi her har til behandling.

Hvis jeg skal prøve at gøre op, kan man sige, at det, jeg har hæftet mig ved at der er meget bred enighed om her i Folketinget, er dels en opstramning af reglerne for så vidt angår forsørgelseskrav, spørgsmålet om forlængelse af 2-års-reglen, børneægteskaber, ambassadeansøgninger, en skærpelse af den opsættende virkning ved genoptagelse af klager, effektivisering af sagsbehandlingen og også en løsning af § 31-problematikken i forbindelse med udsendelser. Det er ganske mange områder, ganske mange af de punkter, som jo er indeholdt i lovforslaget. Derimod har andre dele: 7-årsgrænsen, 65-års-alderen, reglerne om adgang til ikke at kunne indgå ægteskab, hvis man ikke har en lovlig opholdstilladelse, mødt mere kritiske bemærkninger.

Jeg vil gerne starte med at sige, at regeringens lovforslag er båret af nogle hovedsynspunkter i forhold til vores udlændingepolitik, som også blev fremhævet i den redegørelse, jeg gav Folketinget sidste år. Efter vores opfattelse er det vigtigt, at udlændingeloven er i balance

[Justitsministeren]

med den udvikling, der sker i verden omkring os, og også giver mulighed for at tage de udfordringer op, som vi må forvente på dette område i de kommende år.

Flere har nævnt udviklingen i Europa, og dér er jeg enig i, at vi ud over at se på de udfordringer, der møder den danske udlændingelov, også bør se på den større europæiske sammenhæng; men der viser sig for os et billede, hvor antallet af asylansøgere i det samlede Europa gennem de seneste år har været meget stærkt stigende, og hvor det opholdsgrundlag, hvorpå der søges, til gengæld er blevet meget mere uklart, hvilket jo også fremgår af de godkendelsesprocenter, vi kender, både her i landet og i andre af de vesteuropæiske lande.

Derfor kan vi også konstatere, at færre og færre opfylder betingelserne, også i den danske udlændingelov, for at få permanent ophold i Danmark. Anerkendelsesprocenten er faldet markant igennem de seneste år fra en 70-80 til ca. 50 eller derunder. Udlændingeloven bygger på det indvandringsstop, som har været gældende her i landet siden 1973, og det foreslår vi heller ikke ændret på i det lovforslag, der her er til behandling.

En af de ting, som en række af ordførerne har været inde på, også fru Dorte Bennedsen, var, at lovforslaget har været efterspurgt i den forstand, at vi længe har diskuteret udlændingelovgivning, og at det først er nu, regeringen har fremsat sit lovforslag. Det har jeg tidligere redegjort for. Hr. Arne Melchior og andre har spurgt om det her i Folketinget, og jeg har peget på, at vi har valgt en fremgangsmåde og en arbejdsform, som jeg synes, også når jeg tager debatten i dag til indtægt, har vist sig at være rigtig, nemlig først fremlæggelse af en grundig analyse, en masse faktuelle oplysninger, en debat herom og så fremsættelse af et lovforslag, der ud over at tage udgangspunkt i den redegørelse, jeg fremkom med, selvfølgelig også bygger på en række af de politiske konstateringer, jeg tog til mig efter redegørelsesdebatten.

Fru Dorte Bennedsen efterlyste to ting i lovforslaget. Den ene var spørgsmålet om en repatrieringsordning, som regeringen har erklæret sig positiv over for i en egentlig lovfæstelse. Det vil i givet fald være i socialministerens regi.

Det andet, fru Dorte Bennedsen efterlyste, var spørgsmålet om midlertidigt asyl, som har været inde i drøftelserne tidligere. Det er ikke med af den enkle grund, at det er et utroligt kompliceret spørgsmål, som efter min opfattelse kræver dyberegående overvejelser, inden man træffer beslutning herom. Lad mig bare pege på nogle af de centrale spørgsmål, der vil være i den forbindelse. Hvis man giver en midlertidig opholdstilladelse i Danmark, kan man så afskære de pågældende fra at søge ind i en egentlig asylprocedure? Et andet spørgsmål er: Hvem skal i givet fald træffe beslutning herom, uden at der foretages nogen vurdering af Flygtningenævnet eller tilsvarende? Er det så ministeren, der skal træffe afgørelse om, at nu har forholdene ændret sig på en sådan måde, at der kan ske tilbagesendelse af måske et meget stort antal mennesker? Hvordan i forhold til integrationsprocessen? Hvis vi forestiller os en krigssituation eller en borgerkrig, hvor folk har været her på en midlertidig opholdstilladelse – sådan en, kan man sige, helt tredje kategori af flygtningestatus – hvor længe skal det så vare, før man må gå ind i en asylprocedure? Altså kort sagt – jeg skal ikke tage hul på diskussionen her i dag, for det er som sagt ikke med i lovforslaget – der er mange vigtige principielle spørgsmål, som må afklares i den forbindelse, og det vil jeg være indstillet på, men det er bare ikke noget, vi løser hurtigt med en snuptagsløsning i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag.

Spørgsmålet om sagsbehandlingstiden – fru Dorte Bennedsen var også inde på det – har jo i øvrigt været et af de meget centrale emner i dagens debat. Sagsbehandlingstiden i udlændingesager er efter min opfattelse et af de punkter, som vi godt kunne være enige om at sætte ind over for og det af to grunde, både de menneskelige, som alle har fremhævet, og de økonomiske. Det må være et ønskeligt mål, at den samlede sagsbehandlingstid i asylsagerne søges nedbragt mest muligt.

Som jeg nævnte det i en kort bemærkning tidligere på dagen til fru Dorte Bennedsen, betragter vi ikke den målsætning, der nu er opstillet, på 9 måneder som det, der bør være det endelige. Inden for de rammer, vi kender i dag, altså med de samme niveauer, der behandler sagerne, og som jo også ligger til grund i dette lovforslag, vil jeg sige, at en gennemsnitsbe-

[Justitsministeren]

handlingstid på 9 måneder er meget ambitiøs. Men vi skal videre den vej, og det er det, jeg mener vi skal vende tilbage til. Jeg vil gerne igangsætte sådan et lidt grundigere analysearbejde, der kan føre til en yderligere afkortning af sagsbehandlingstiden.

Men jeg må tage afstand fra og afvise de synspunkter, fru Dorte Bennedsen havde, hvor fru Dorte Bennedsen nærmest tillagde mig ideologiske motiver i de situationer, hvor der er gået meget lang tid. Vi har tværtimod været opmærksom på tilfælde, hvor der er opstået flaskehalse i systemet, som der har måttet sættes ind over for. Det gælder f.eks. for politiets vedkommende i de tilfælde, hvor indrejsetalletnes variation har gjort det nødvendigt at overføre ressourcer med henblik på hurtigt at kunne gennemføre registrering og afhøring af asylansøgere. Og det har også gjort sig gældende i Flygtningenævnet, hvor der i spidsbelastningsperioder har været sat ekstra personale ind for at klare efterbehandlingen, når Flygtningenævnet har truffet afgørelse i asylsagen.

Men efter min opfattelse har vi nu en særlig anledning til at foretage en opstramning, og det har også noget at gøre med det, jeg var inde på tidligere, bl.a. ændringen i anerkendelsesmønstret. Det forhold, at stadig færre af dem, der søger asyl, opfylder betingelserne for at opnå status her i landet, betyder, at der er flere, der får afslag. Og det er klart, at det er med til at give en længere gennemsnitsbehandlingstid. Godkendelser, som måske allerede gives i Direktoratet for Udlændinge, er med til at nedbringe sagsbehandlingstiden, hvorimod afslag, som verserer ved mange forskellige instanser, virker i modsat retning.

Hertil kommer også, hvad vi fra regeringens side har lagt vægt på, at problemerne i forbindelse med sagsbehandling, procedurerne, bør løses i en sammenhæng, hvor vi gennemfører en generel ændring af udlændingeloven. For det er jo rigtigt, som det er sagt, at en del af det vil kunne klares administrativt. Der er tale om en administrativ praksis på en række områder, der har udviklet sig over en så lang årrække, at det må være naturligt og nødvendigt, at Folketinget forholder sig til det, som det også fremgår af lovforslagets bemærkninger.

Sagernes samlede indhold har også ændret sig. Sagerne trækker i langdrag, fordi adgangen til at begære genoptagelser og til at klage

til ombudsmanden bruges i stigende omfang. Og dér vil jeg gerne gøre opmærksom på – og det synes jeg selv er et meget tankevækkende tal – at i 1991, sidste år, blev halvdelen af alle afgjorte sager i Flygtningenævnet, som er klageinstansen i asylsager, søgt genoptaget og/eller indbragt for ombudsmanden – halvdelen af alle sager, for nu at anskueliggøre, hvad det er, vi taler om. Selv om en række af disse begæringer er ubegrundede, er sagerne forskelligartede og dermed også tidkrævende. Så derfor er løsningen den, som der nu lægges op til i lovforslaget, en kombination af en ressourceindsats og en skærpelse af praksis med hensyn til at give opsættende virkning ved ansøgninger om genoptagelse. Det er altså denne kombinerede indsats, herunder også en målrettet tilførsel af ressourcer, som forhåbentlig vil vise sig at gøre de 8-9 måneder, jeg har talt om, realistiske.

Fru Dorte Bennedsen og også andre har været inde på, at spørgsmålet om fingeraftryk og adgangen til at optage fingeraftryk dels vil have betydning for identifikationen af personer, som kommer hertil uden identifikationsdokumenter, eller hvor identiteten ikke med sikkerhed er godtgjort. Derudover har adgangen betydning for at identificere en udlænding, hvis der f.eks. på grund af udlændingemyndighedernes almindelige erfaringer er grund til at tro, at den pågældende kan tænkes senere at ville indrejse i Danmark eller i andre lande, som Danmark samarbejder med på det område, under en anden identitet. Det vil også have betydning i forbindelse med de tanker og planer, der er om at etablere et samarbejde inden for EF eller mellem de nordiske lande om identifikation af asylansøgere og andre udlændinge. I så fald vil fingeraftrykkene kunne udveksles i overensstemmelse med de principper, der måtte blive foreskrevet i forbindelse med etablering af et sådant samarbejde, og selvfølgelig også på baggrund af den danske lovgivning herom, det vil sige registerlovgivningen.

Det er for tidligt at sige noget om, hvordan et sådant samarbejde vil blive udformet, og hvilke principper der vil blive opstillet, herunder også spørgsmålet om udveksling af oplysninger.

Fru Birthe Rønn Hornbech kom med en bemærkning, som jeg gerne vil gøre til min egen, som jeg er meget enig i: Spørgsmålet om en-

[Justitsministeren]

keltsagerne og deres tendens til for nogles vedkommende ofte at komme i aviserne. Jeg er meget enig med fru Birthe Rønn Hornbech i, at Folketinget og folketingsmedlemmer bør være loyale over for de afgørelser, der træffes, og at det er af stor betydning for administrationen og for, at der kan være en lige linje i den administration, der foretages, at den ikke til stadighed bliver udsat for netop en fremhævelse af enkeltsager, det, at man trækker én sag frem, og så er der pludselig en gruppe politikere – ingen nævnt, ingen glemt – som gør sig gældende i forbindelse med en bestemt sag. Jeg kunne se, at selv hr. Tom Behnke rettede ryggen, da jeg nævnte det. Men som sagt: Ingen nævnt, ingen glemt. Jeg er helt enig i fru Birthe Rønn Hornbechs synspunkter.

Fru Pernille Frahm var ligesom fru Elisabeth Arnold tidligere på dagen inde på, at de savnede, at der var taget højde for EF-dimensionen. Lad mig hertil sige, at der på EF-området er sket en hel del i relation til udlændingepolitik, asyllovgivning, igennem de senere år. Må jeg minde om vedtagelsen af asylkonventionen, som Danmark har underskrevet og ratificeret, og de andre lande er i gang med en ratifikationsprocedure. Så er der grænsekontrolkonventionen, som regulerer kontrollen ved den ydre grænse, og som stort set er færdigforhandlet, men hvor der endnu ikke er åbnet for underskrift. I det nye unionstraktatudkast indgår der som en del af søjle 3 – det retlige samarbejde – et tættere samarbejde og en Fællesskabsregulering for så vidt angår asylpolitikken.

Men det er noget, som formentlig ikke udvikler sig lige fra den ene dag til den anden. Vi taler jo om regelsæt, det er også fremgået af en del af det materiale, jeg har oversendt til Retsudvalget i tidens løb. Her taler vi unægtelig om en meget forskelligartet lovregulering af administrativ praksis i de europæiske lande. Det er altså en proces, der nu går i gang, og som hviler på mellemstatsligt samarbejde, det vil sige, at der skal være enighed mellem landene. Jeg tror ikke, det var fru Pernille Frahms holdninger til EF-samarbejdet, jeg tror heller ikke, det var det, der lå i bemærkningen, men jeg mener ikke, at det kan bruges som et argument imod, at vi selv søger frem til en ændring af vores egen udlændingelov, som vi jo så selvfølgelig vil lægge til grund i det samarbejde, vi skal have i EF på feltet.

Fru Pernille Frahm gav også udtryk for et andet synspunkt i forbindelse med forsørgelseskravene, nemlig at det kan være vanskeligt at stille krav om forsørgelse, der rækker mange år ud i fremtiden. Det er rigtigt, der vil selvfølgelig være nogle tidsfaktorer her, som er af betydning, men omvendt kan det jo heller ikke være sådan, at man den ene måned forpligter sig til at garantere en forsørgelse i forhold til en forælder for derefter kort tid efter ikke at være i stand til at opfylde denne forpligtelse. Vi har så i lovforslaget vedtaget adgang til at kunne inddrive en sådan garanti eller den økonomi, der er i den, og sikret, at myndighederne også er opmærksomme på, at der kan blive tale om en tilbagesendelse af den pågældende.

Så har mange været inde på – fru Pernille Frahm og også hr. Helge Adam Møller var lidt inde på det tidligere – forslaget om at forlænge tidsgrænsen, som er relevant i flere sammenhænge, bl.a. i relation til ægteskaber, fra 2 til 4 år. Det, der her er afgørende, er jo ikke forsørgelsesaspektet, det er ikke en række irrelevante ting og sager. Det afgørende er tilknytningen til Danmark, og man kan ikke sige, at fordi man har opholdt sig her i landet i 2½ eller 3 år og ellers har levet hele den øvrige del af sin tilværelse i et andet land, er tilknytningen til Danmark pludselig blevet langt, langt stærkere. Der kan være nogle enkelte undtagelser, som vi har peget på i lovforslagets bemærkninger. Der kan være dødsfald, der kan være hospitalsindlæggelse, der kan være fængsling, hvor ægtefællerne af gode og velbegrundede årsager ikke har mulighed for at leve i et fast samlivsforhold på en fast adresse. Men jeg må sige – også til andre ordførere, som har været inde i debatten om denne regel – at jeg vil advare meget stærkt imod i forbindelse med en sådan bestemmelse at have for mange dispensationsmuligheder. For hvis man har en 2-års-regel, en 3-års-regel eller en 4-års-regel med en masse dispensationsbestemmelser, vil jeg garantere for, at så vil det blive meget vanskeliggere at træffe afgørelser i disse sager. I forbindelse med et ægteskab, som opløses efter 3 år, vil der altid være nogle særlige omstændigheder af en eller anden karakter, må man gå ud fra. Derfor er der her typisk tale om et område, hvor regelfastsættelsen bør være meget klar, for at den kan håndhæves og administreres på en korrekt måde, og uden det giver anledning

[Justitsministeren]

til alt for mange skøn. Jeg mener, at Folketinget må være klar i sin definition af anvendelsesområdet.

Også ambassadeansøgningerne har flere været inde på – deriblandt fru Pernille Frahm – og jeg er glad for den, synes jeg, meget brede tilslutning, der er blevet givet til at ændre disse bestemmelser. Det hilser jeg med stor tilfredshed.

Sidste år indkom der ca. 8.300, og allerede i de første tre måneder af i år er der kommet ca. 2.000, og det tal vil uden tvivl tegne sig væsentligt større, for alene gennem de seneste uger har omkring 1.600 palæstinensere, somaliere og sudanese indgivet ansøgning på ambassaden i Kairo.

Vi skal også være opmærksom på, at vi er det eneste land, der giver retskrav på en sådan adgang til at kunne søge, og derfor er jeg glad for de positive tilkendegivelser, der har været om en opstramning på dette felt.

Hr. Tom Behnke stillede det spørgsmål, hvor opstramningen i forhold til procedurerne egentlig ligger. Dertil vil jeg sige, at det jo fremgår af forslaget. Men for nu at tage nogle af hovedpunkterne vil jeg for det første sige, at det, jeg lægger stor vægt på, og som jeg tror forslaget vil have en væsentlig effekt over for, er først og fremmest det forhold, at vi jo foreslår, at den myndighed, der træffer afgørelse i sagen, samtidig fastsætter udrejsefristen, og det gælder også i forbindelse med genoptagelser.

For det andet at meddelelser af opsættende virkning overvejes konkret ved klager til ombudsmanden over afslag på asyl, meddelt efter åbenbart grundløs-proceduren eller ved klager over afslag, meddelt af det ene Flygtningenevæn.

For det tredje: Ved opsættende virkning i forbindelse med klage til ombudsmanden tillægges klagen alene opsættende virkning i et bestemt tidsrum, f.eks. 14 dage. Fristen kan naturligvis konkret forlænges, hvis ombudsmanden i sin sagsbehandling har behov herfor.

For det fjerde at praksis ved ansøgning om genoptagelse af direktoratets, nævnets eller Justitsministeriets sag eller ved klager til ombudsmanden over afgørelser vedrørende genoptagelse skærpes sådan, at helt ubegrundede ansøgninger eller ansøgninger uden nye oplysninger eller synspunkter ikke tillægges opsættende virkning.

Det mener jeg er vigtige bestemmelser i forslaget.

Hr. Tom Behnke efterlyste flere »skal-regler« i forslaget. Hr. Tom Behnke syntes, der var for mange »kan-regler«. Jeg vil bede hr. Tom Behnke om grundigt at læse bemærkningerne, fordi der jo i forbindelse med disse »kan-regler« er angivet, hvordan anvendelsen forudsættes at blive tilrettelagt.

Til det vil jeg også sige, at der vil være situationer, hvor vi må forestille os, at en regel – jeg nævnte 2-4-års-reglen – selv om den skal kunne administreres stramt, skal have en snæver dispensationsadgang. Og der vil også kunne nævnes andre eksempler, hvor det er relevant.

Fru Mimi Jakobsen rejste en lang række spørgsmål, men der er ikke tidsmæssigt mulighed for at kommentere alle de temaer, der blev rejst af ordførerne, og der bliver jo også mulighed for at drøfte dem under den efterfølgende behandling. Derfor skal jeg bare kommentere et par enkelte af de spørgsmål, der blev rejst, nemlig spørgsmålet om det antal asylansøgere, der gifter sig, altså mennesker, der er kommet hertil, og som endnu ikke har opnået en lovlig opholdstilladelse her i landet.

Jeg mener – og det er også det, der fremgår af forslaget – at det er urimeligt, hvis nogen, der har fået afslag og indgivet en klage, igennem ægteskab skaffer sig opholdsgrundlag på en helt ny basis. Jeg mener, at denne regel er rigtig. Men også her må der undtagelsesvis kunne gives dispensationer, hvilket vi også har nogle konventionsmæssige forpligtelser over for.

Fru Mimi Jakobsen var også inde på i forbindelse med 2-års-reglen for de fire år de problemer, der melder sig for kvinder, der har været udsat for vold. Der er tragiske sager på dette område, det vil jeg sige ligeud. Jeg har også selv haft lejlighed til at drøfte dette spørgsmål med forskellige kvindeorganisationer og med Grevinde Danner Stiftelsen og andre, som jo har disse problemer tæt inde på livet. Jeg erkender fuldt ud, at det kan være menneskeligt set meget belastende og meget vanskelige sager. Men man skal huske på, at det, vi tager udgangspunkt i, er tilknytningsforholdet til Danmark. Endelig er der jo de almindelige straffebestemmelser; hvis en ægtefælle er voldelig over for sin hustru eller samlever, er det

[Justitsministeren]

noget, der i givet fald er omfattet af straffeloven.

Hr. Kofod-Svendsen understregede i sit indlæg balancen i vores udlændingepolitik. Det mener jeg er vigtigt, og som jeg sagde det før, er balancen blevet vanskeligere, fordi flygtningebegrebet unægtelig har ændret karakter forstået på den måde, at de, der i dag søger om flygtningestatus, i mange tilfælde kommer med helt andre baggrunde end dem, man kendte tidligere. Der er også stadig flere, der søger asyl uden at være flygtning, og det er det problem, jeg var inde på tidligere, som jo også melder sig i forhold til vores behandling af de enkelte sager.

Hr. Kofod-Svendsen og andre ordførere har været inde på spørgsmålet om ombudsmandens placering i forbindelse med de sager, der er afgjort i nævnet. Det synes jeg er synspunkter, som vi bestemt skal vende tilbage til under de efterfølgende politiske forhandlinger.

Det fører mig frem til de sidste bemærkninger, jeg vil gøre, som er af lidt mere politisk karakter, og hvor jeg vil sige, at vi jo i Danmark, hvilket også er fremgået af en række indlæg, har tradition for, at udlændingeloven bliver vedtaget med brede flertal. Det er også regeringens sigte denne gang, og det er derfor, at vi har lagt vægt på både i lovforslagets udformning og ved de tilkendegivelser, der er kommet fra regeringen, at vi håber på, det vil være muligt i løbet af de kommende uger at nå frem til en aftale, der gør det muligt at vedtage en ny udlændingelov inden sommerferien.

Jeg mener, at regeringens forslag er udtryk for et ønske om samarbejde og ikke konfrontation, og i forhold til den redegørelse, jeg offentliggjorde sidste år om udlændingepolitikken, er der jo en del forslag, der er taget ud, simpelt hen fordi der ikke var tilslutning fra andre end Det Konservative Folkeparti, Venstre og Fremskridtspartiet.

Men vores vilje til at nå en fælles løsning må naturligvis ikke opfattes som et oplæg til ud salg. Regeringen har fremsat et forslag, som vi mener er realistisk og balanceret, og ligesom vi i dag må acceptere, at der ikke i Folketinget er flertal for ændringer, der er helt så vidtgående, som vi ønsker, må de partier, der hidtil har stået bag udlændingeloven, selvfølgelig også respektere det meget brede ønske, som møder os om ændringer i flygtninge- og udlændingelovgivningen.

Derfor er erkendelse fra begge sider vigtigt, hvis vi skal nå et resultat, og det vil regeringen og jeg selv i hvert fald gerne bidrage til under de kommende drøftelser.

Dorte Bennedsen (S):

I første runde stillede hr. Niels Helveg Petersen det spørgsmål, om 7-års-reglen overhovedet havde nogen praktisk betydning, og det fik mig til at tænke på, at man, når man læser bemærkningerne til lovforslaget igennem, må konstatere, at der egentlig er meget lidt om, hvad konsekvenserne af de foreslåede stramninger er. Jeg forventer ikke, at ministeren skal svare på det i dag, men det vil vi gerne vende tilbage til under udvalgsbehandlingen.

Under den ordveksling, jeg ved indledningen af denne debat havde med den konservative ordfører, sagde ministeren, at der måske slet ikke var så megen grund til at diskutere problemet med hensyn til loyalitet over for et forlig, fordi Socialdemokratiet jo stort set havde været tøvende og sagt nej og været imod visse dele.

Ved at lytte til debatten har jeg kunnet konstatere, at SF, CD, Det Radikale Venstre, Kristeligt Folkeparti og Socialdemokratiet i helt forbløffende grad holdt næsten identiske taler; i hvert fald var der i holdningen til forslagene meget få variationer.

Jeg vil derfor sige til ministeren, at der faktisk er meget gode muligheder for et forlig. Ministeren sagde noget om, at balancen i forslaget var god. Han kan jo også tælle, at han har seks partier, han kan lave forlig med fra oppositionen, og han kan altså konstatere, at de fem stort set var enige, mens der var ét, der stod til den anden side og syntes, at dette her var for løst. Jeg ved ikke, om ministeren kalder det en god balance i forhold til Folketinget; det gør jeg måske ikke helt, men jeg anerkender, at ministeren har gjort forsøg på at lægge et forslag op.

Men jeg synes også, der på denne baggrund er grund til at takke fru Birthe Rønn Hornbech for hendes holdninger til forlig. Jeg noterede mig med megen glæde, hvad hun sagde om loyaliteten over for indgåede forlig, og der er jo så meget mere grund til at takke hende, som ministeren nu i sit sidste indlæg tilsluttede sig fru Birthe Rønn Hornbechs bemærkninger. Det glæder mig. Jeg oplever, at de var lidt i

[Dorte Bennedsen]

modstrid med det, ministeren sagde, første gang han var på talerstolen. Det, jeg bad om at høre fra ministerens mund, var præcis det, fru Birthe Rønn Hornbech sagde senere, og som han nu har tilsluttet sig, og det glæder jeg mig over.

Ministeren sagde, at fremgangsmåden har været den rigtige. Dertil skal jeg blot sige: Ja, men det tog altså over 1½ år, inden vi fik redøgørelsen.

Repatriering er i givet fald socialministerens bord. Ja, det er jeg godt klar over, men det, jeg spurgte om, var, om regeringen agter at leve op til det folketingsflertal, der har bedt om at få en repatrieringsordning.

Spørgsmålet om midlertidigt asyl skal jeg ikke kommentere nærmere.

Hvad angår sagsbehandlingen, er 8-9 måneder en meget ambitiøs målsætning, siger ministeren. Ja, det kan man diskutere. Det er, så vidt jeg kan vurdere, ene og alene et spørgsmål om at tilføre nogle flere ressourcer, og som jeg har prøvet at forklare ministeren, vil han faktisk kunne spare 100 mio. kr. bare ved at gennemføre de ni måneder. Så der er lidt ressourcer at tage af.

Nu udløb min taletid. Er det kun 3 minutter i anden omgang? Det beklager jeg. Så må jeg stoppe her.

Justitsministeren (Engell):

Ja, fru Dorte Bennedsen spurgte mig – og det var hr. Niels Helveg Petersen også inde på tidligere – om argumenterne for 7-års-reglen. Det vil jeg selvfølgelig gerne uddybe nærmere under det videre arbejde, men et af de forhold, der i den forbindelse er væsentligt for os, er, at man ved at kræve, at den, der bor her i landet, skal opholde sig i Danmark i mindst 7 år, alt andet lige øger muligheden for, at den, der er her i landet, er så forankret i det danske samfund, at han eller hun kan modtage sin ægtefælle eller sine forældre på en sådan måde, at deres tilpasning til det danske samfund og forståelsen for de danske normer bliver lettet.

Det er den ene del af det, men som det også fremgår af forslaget bemærkninger, kan reglen herudover bidrage til at modvirke de profomaægteskaber, hvor en udlænding indgår ægteskab med en person, der bor her i landet, med det formål at opnå en opholdstilladelse i Danmark og senere – efter at have ladet sig

skille – indgår ægteskab med en person fra hjemlandet for på den måde at kunne skaffe også den person opholdstilladelse i Danmark. Det er altså motiver, der har spillet en væsentlig rolle for os i forbindelse med udformningen af forslaget.

Spørgsmålet om repatriering er jeg sikker på at socialministeren vil være indstillet på at drøfte under de forhandlinger, vi nu skal have i det videre forløb.

Når jeg siger, at 8-9 måneder er ambitiøst, er det, fordi der med forslaget er tale om en væsentlig ressourcetilførsel. Der er tale om en målsætning, som vi vil bestræbe os på at leve op til, alt hvad vi kan, og vi vil også prøve at bygge en kvalitetskontrol op – hvis jeg må bruge det udtryk – eller løbende tage temperaturen på systemet for at se, hvordan det går, og om målsætningen også i virkelighedens verden kan opfyldes.

Men vi taler jo om et område, hvor for det første antallet af sager kan svinge meget, og hvor sagernes kompleksitet kan være forskellig. Det er kort sagt ikke sådan, at man på udlændingeområdet kan indrette alt efter en snor, og jeg vil nødig komme i den situation – og her taler vi jo altså også om et system, der skal styrkes og bygges op over en periode – at jeg i løbet af et antal måneder, efter at vi forhåbentlig har fået vedtaget loven, og efter at der er sket en sådan ressourcetilførsel, alligevel vil kunne høre om sager, hvor det har vist sig, at det tog længere tid. Det er derfor, jeg siger, det er ambitiøst, men jeg mener også, det er realistisk; ellers ville vi ikke have foreslået det.

Hvad angår det sidste, forligsmulighederne, har jeg også noteret mig de gode muligheder, der er. Jeg hæftede mig netop i mine indledende betragtninger ved alle de områder, hvor der jo var i hvert fald en principiel enighed og også i en række af enkeltforslagene en mere detaljeret enighed. Det tager jeg også som et godt udgangspunkt for de kommende drøftelser. Mine første bemærkninger mener jeg ikke er i modstrid hermed; jeg advarede bare imod, at man begyndte at diskutere, hvordan vi alle sammen bør forholde os efterfølgende til en aftale, som vi altså endnu ikke har indgået, men som jeg håber på vi når frem til i løbet af de kommende måneder. Jeg vil gerne have bjørnen skudt, før end jeg sælger skindet.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg takker formanden for muligheden for at få yderligere en kort bemærkning, så jeg kan nå at sige det sidste af det, jeg gerne ville.

Det var spørgsmålet om 2 eller 4 år. Jeg forstår godt, at ministeren – set fra hans stol – advarer imod dispensationer. Omvendt, når vi kender problematikken, synes jeg, ministeren stærkt skulle overveje det, fru Mimi Jakobsen sagde, nemlig at 2 år er en bedre idé end 4 år, fordi dispensationer med 4 år bliver nødvendige.

Det er jo interessant, at socialministeren vil drøfte repatriering. Men det er 2 år siden, et flertal i Folketinget pålagde regeringen at komme med et udspil, og det er derfor ikke drøftelser, vi har brug for, men et udspil – konkrete forslag.

Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt målsætningen er ambitiøs, må jeg sige, at det – for at bringe det ned på jorden – når det gælder Flygtningenævnet, er et spørgsmål om teknisk udstyr, er et spørgsmål om HK-personale, så de afgørelser kan blive skrevet, inden der er gået både 2 og 3 måneder, efter at de er truffet. Det er jo sådan noget, det drejer sig om, så det er et spørgsmål om ressourcetilførsel, og der er ressourcer at tage af, i betragtning af hvad det er for enorme beløb, der kan spares til opholdsudgifter.

Hvad angår ministerens sidste ord om forligsmulighederne, vil jeg gerne sige, at jeg tillader mig at tolke hans første bemærkninger som et, synes jeg måske ikke så fikst, men velment gjort forsøg på at være loyal over for sit partis ordfører, der måske havde udtrykt sig mindre, skal vi sige velformuleret. Dette forsøg på loyalitet tager jeg til mig, og jeg forstår, at ministeren stadig væk er indstillet på at forhandle disse spørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingene.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Finansministeren (Henning Dyremose) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, lov om åremålsansættelse af tjenestemænd og ansatte på tjenestemandslignende vilkår, lov om folkeskolen og lov om frikommuner.

(Lovforslag nr. L 261).

Forslag til lov om tjenestemænd i folkeskolen i primærkommunerne.

(Lovforslag nr. L 262).

Justitsministeren (Engell) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav).

(Lovforslag nr. L 263).

Kulturministeren (Grethe Rostbøll) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkehøjskoler, husholdningsskoler og efterskoler. (Indførelse af kommunal og amtskommunal bidragsordning for efterskoleelever og obligatorisk kommunal elevstøtte).

(Lovforslag nr. L 265).

Trafikministeren (Ikast) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om oprettelse af et transportråd.

(Lovforslag nr. L 266).

Indenrigsministeren (Thor Pedersen) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

[Formanden]

Forslag til lov om undladelse af folkeafstemning på Færøerne og i Grønland om forslag til lov om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber m.v. (Danmarks tiltrædelse af traktaten om Den Europæiske Union).

(Lovforslag nr. L 268).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Finansministeren (Henning Dyremose):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, lov om åremålsansættelse af tjenestemænd og ansatte på tjenestemandslignende vilkår, lov om folkeskolen og lov om frikommuner.

(Lovforslag nr. L 261).

Forslag til lov om tjenestemænd i folkeskolen i primærkommunerne.

(Lovforslag nr. L 262).

Lovforslagene fremsættes med henblik på at overføre kompetencen til at fastsætte løn- og andre ansættelsesvilkår for ansatte i folkeskolen i primærkommunerne til vedkommende kommunale myndigheder fra 1. april 1993.

De tjenestemænd i folkeskolen, der pr. 31. marts 1993 er ansat i primærkommunerne, bliver efter forslagene omfattet af en særlig lovgivning. Den almindelige tjenestemandslvgivning vil som udgangspunkt finde anvendelse for disse tjenestemænd. Også for disse tjenestemænd overføres kompetencen til at fastsætte løn- og andre ansættelsesvilkår imidlertid til kommunerne, og tjenestemændene følger på flere andre områder de kommunale tjenestemandregler.

Kommunernes Landsforening og lærernes organisationer finder ligesom regeringen, at kompetencen bør overføres til kommunerne.

Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Lærernes Centralorganisation er under forhandlinger om de fremtidige løn- og ansættelsesvilkår blevet enige bl.a. om indholdet af en ny læreroverenskomst og om indholdet af en ny arbejdstidsaftale for folkeskolen.

De kommunale organisationer har erklæret, at det samlede forlig om folkeskolen er ressource neutralt, og at forligets virkninger ikke

kan inddrages i de årlige kommunaløkonomiske forhandlinger mellem regeringen og de kommunale organisationer.

Finansministeriet, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune har i tilknytning til overførslen indgået en aftale om pensionsforpligtelserne på folkeskoleområdet.

Lærernes organisationer har oplyst, at forhandlingsresultatet vil blive forelagt medlemmerne til godkendelse ved en urafstemning. Resultatet af urafstemningen forventes at foreligge den 5. maj 1992.

På grund af Folketingets afkortede samling fremsættes lovforslagene, før resultatet af urafstemningen blandt lærerne foreligger.

Der er dog en så tæt sammenhæng mellem lovforslagene og det samlede forlig om folkeskolen, at lovforslagene kun bør gennemføres, hvis den endelige tilbagemelding fra lærernes organisationer bliver positiv.

Jeg kan oplyse, at Amtsrådsforeningen i Danmark har foreslået, at en tilsvarende lovgivning gennemføres for den amtskommunale folkeskole pr. 1. april 1993. Regeringen er indstillet på at fremsætte de nødvendige lovforslag, når forhandlingerne om den amtskommunale folkeskole m.v. er afsluttet. I forbindelse hermed vil der også blive taget stilling til forholdene for tjenestemændene i den kommunale ungdomsskole og ved de to ungdomskostskoler.

Det er mit håb, at overførslen af kompetencen til kommunerne vil medføre en decentralisering også på det kommunale plan.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene og bemærkningerne hertil, skal jeg anmode Tinget om en velvillig behandling af forslagene.

Justitsministeren (Engell):

Hermed tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav).

(Lovforslag nr. L 263).

Lovforslaget har som hovedformål at revidere og modernisere en række fagedretlige regler i retsplejeloven, nemlig reglerne om tvangsfuldbyrdelse af krav, der ikke lyder på penge.

Lovforslaget indebærer tillige på forskellige punkter en styrkelse af retssikkerheden for